

Žďárské

noviny

říjen/ 2020
XXVII

PATROL®

- poplachové zabezpečovací systémy
- elektrické požární systémy
- kamerové systémy
- komunikační datové sítě
- projekce, montáž, servis a revize

INFO LINE 602 56 56 56

www.patrol.cz

ALARM SYSTEM

z09-3

Kameny zmizelých

Letošní Slavnosti jeřabin skončily. V lidech zanechaly řadu dojmů. Uvědomili jsme si historickou tradici zdejších sklářů, bavili se při kulturních a sportovních akcích.

V závěru festivalu jsme vzpomněli na židovské rodiny, které zahynuly v koncentračních táborech. V Nádražní ulici je nově připomínají Kameny zmizelých, zasazené v dlažbě před domy, kde tito lidé bydleli.

„Do letošních Slavností jeřabin jsme zařadili i některé pořady ze zrušeného červnového Dne Žďáru. Kvůli nouzovému stavu se nemohly uskutečnit,“ připomíná místostarostka Ludmila Rezníčková (ANO).

Na Farských humnech tři dvojice rakouských a českých umělců tvořily při mezinárodním sochařském sympoziu. Jejich výtvoři z pískovce a skla budou jako drahokamy zdobit žďárský veřejný prostor.

Hasiči se utkali při memoriálu svých osobností a nadšenci se zase přidali k Běhu s Aloisem Bradáčem, letošním nositelem Ceny města Žďáru.

Slavnosti vrcholily setkáním v pietním parku nedaleko Nádražní ulice. Žďár si připomněl desítky nevinných židovských obyvatel, kteří byli zlikvidováni v koncentračních táborech.

(Pokračování na str. 4)

OSUDY židovských rodin zmizelých ze Žďáru za 2. sv. války přiblížili při procházce městem historici Vít Koudela a Miloš Lopaur (na snímku).
Foto: Lenka Kopčáková

Lidé v karanténě mohou volit z auta

Krajské a senátní volby 2020 se blíží. Ovšem v souvislosti s koronavirem budou tentokrát jiné.

■ Lenka Kopčáková

V pátek 2. a v sobotu 3. října nás čekají volby do krajských zastupitelstev. U nás na Žďársku letos ve stejném termínu přispějeme i k obměně 1/3 Senátu. Dnes přinášíme zásadní informace zveřejněné na webu

Ministerstva vnitra ČR.

Volební místnosti budou otevřeny v pátek od 14 do 22 hodin a v sobotu od 8 do 14 hodin. Pokud senátory nezvolíme napoprvé, volbu si zopakujeme za týden 9. a 10. října ve stejném čase. Hlasovací lístky obdržíme nejpozději tři dny před volbami.

V covidové situaci

Ve volebních místnostech nás čekají přísná bezpečnostní opatře-

2. a 3. října krajské a senátní volby

ni. Novinkou je, že lidem v nařízené karanténě či izolaci v souvislosti s nemocí covid-19 bude na vyhrazených místech umožněno odvolit si přímo z auta.

Touto formou drive-in budou voliči v karanténě volit už ve středu 30. září, a to od 7 do 15 hodin. V přípa-

dě II. kola voleb do Senátu se drive-in volby uskuteční 7. října od 7 do 15 hod.

Ve Žďáře nad Sázavou je pro volbu z auta určen rychlobruslařský ovál u zimního stadionu v ulici Jungmannova. Stanoviště drive-in poslouží i voličům v karanténě ze všech obcí okresu Žďár nad Sázavou. Osoby v karanténě tak odvolí, aniž by vystoupily z vozidla.

(Pokračování na str. 2)

VODASERVIS

ÚPRAVA VODY
ČERPACÍ TECHNIKA

Jamská 2362/53
591 01 Žďár nad Sázavou
www.vodaservis.cz

VP radon
měření a vyhodnocení radonu

Měření radonu
v půdě a místnostech

Květná 1030/13
Žďár nad Sázavou

tel./fax: 566 628 232
mobil: 603 486 822
e-mail: vp-radon@vp-radon.cz
www.vp-radon.cz

TONER-COPY
S.R.O.

Prodej a servis kopírek a tiskáren

♦ PRONÁJEM
♦ SPLÁTKOVÝ PRODEJ
♦ OUTSOURCING

+420 569 433 046
+420 774 112 220
www.toner-copy.cz
servis.zdarns@toner-copy.cz

KONICA MINOLTA hp RICOH nashuatec

ENVIRO regionální firma
od roku 1993
EKONALYTIKA s.r.o.

ROZBORY VODY, PŮDY
- akreditovaná zkušební laboratoř

PRŮZKUMY A POSUDKY
- odborné geologické práce

TECHNICKÉ PRÁCE
- rozvody vody, připojení vrtu k objektu

VRTANÉ STUDNY
- kompletně a spolehlivě

SEZÓNÍ AKCE!
www.enviroeko.cz
777 783 012

WinFAS
EKONOMICKÝ SOFTWARE

podnikový
systém pro
úspěšné firmy
www.winfas.cz

Lidé v karanténě mohou volit z auta

(Dokončení ze str. 1)

Lidé v karanténě a izolaci také mohou předem požádat krajský úřad na speciální telefonní lince 564 602 605 o volbu do zvláštní přenosné volební schránky. Linka je v provozu v pracovní dny od 8 do 16 hod., ve dnech 1. 10. a popř. 8. 10. pak v době od 8 do 20 hod. Volí se v běžném termínu voleb.

Vše je připraveno i na umožnění hlasování v pobytových zařízeních, která by případně musela být uzavřena. Sem krajský úřad vyšle speciální komisi.

Voliči nepohybliví, nemocní či po úraze, kteří nemají nařízenou karanténu, mohou o přenosnou volební schránku požádat žďárský městský úřad nebo okrskovou volební komisi. Ta vyšle k voliči dva své členy s volební schránkou. Volba probíhá v běžném termínu voleb.

Kdo může hlasovat

Hlasovat mohou občané od 18 let s trvalým bydlištěm na území regionu. Při vstupu do volební místnosti se

musíme prokázat platným průkazem totožnosti, tedy občanským průkazem nebo cestovním pasem. Jinak vám nebude hlasování umožněno.

Opatření ve volebních místnostech

My voliči máme za povinnost vstupovat do volební místnosti v roušce a vydezinfikovat si u vchodu ruce připraveným prostředkem. Rozestupy musíme mezi sebou udržovat na dva metry – a to i při čekání před volební místností.

Páska nalepená na zemi před stoly okrskové volební komise nám voličům nařizuje dvoumetrový odstup. Jakmile položíme na stůl před členy okrskové volební komise doklad totožnosti, odstoupíme zpět za pásku. Na pokyn člena komise si na chvíli odkryjeme obličej a po ztotožnění jej opět zakryjeme.

Spolu s dokladem totožnosti nám člen komise předá úřední obálky, popř. hlasovací lístky, pokud jsme je zapomněli doma. Pak se odebereme do prostoru pro úpravu hlasovacích lístků.

Zde si opět před použitím erární propisovačky vydezinfikujeme ruce.

Kvůli epidemiologické situaci budou členové okrskových volebních komisí po celou dobu voleb pracovat v rouškách a rukavicích. Volební místnosti budou v průběhu dne pravidelně větrány, dezinfikovány kliky, dotekové plochy a psací potřeby pro voliče.

Nespletme barvy hlasovacích lístků

Při souběhu voleb budou volební lístky barevně rozlišené. Lístky do krajských voleb ponese barvu šedou a do Senátu barvu žlutou.

Musíme být obezřetní, abychom to nepopletli a do úřední obálky patřičné barvy vložili hlasovací lístek téže barvy. Jinak bude náš hlas neplatný. Také do příslušných obálek vkládáme jen jeden hlasovací lístek. Jinak by byl náš hlas opět neplatný.

Krajské volby: Za zástěnou vybereme lístek jedné politické strany, pro niž jsme se rozhodli. Na něm můžeme zakroužkovat maximálně čtyři kandidáty, kterým takto udělíme preferenční hlas.

Pokud žádného z kandidátů nevybereme, tak budou zvoleni v pořadí, jak jsou uvedeni na kandidátní listině.

Není možné kroužkovat jednotlivé kandidáty napříč různými politickými stranami, do šedé obálky vkládáme jen jeden šedý lístek.

Senátní volby: Hlasovací lístky pro volby do Senátu jsou vytištěny pro každého kandidáta samostatně. Číslo kandidáta na lístku je určené losem a ve volebním obvodu č. 51 se sídlem Žďár nad Sázavou tvoří hlasovací lístky úplnou číselnou řadu. Volič vloží do úřední žluté obálky jeden žlutý hlasovací lístek pro kandidáta, pro něhož se rozhodl. Hlasovací lístek se nijak neupravuje.

Koho volíme na Vysočině

KRAJSKÉ VOLBY. Volby do krajských zastupitelstev se konají každé čtyři roky.

Strany do krajských voleb na Vysočině a jejich lídři

ANO 2011, **Martin Kukla**
ČSSD, **Jiří Běhounek**
Dělnická strana sociální spravedlnosti, **Petr Štyndl**
Demokratická strana zelených, **Hana Šroufková**
KDU-ČSL, **Vít Kaňkovský**
KSČM, **Pavel Hodáč**
Moravské zemské hnutí, **Petr Chňoupek**
ODS a Starostové pro občany, **Vítězslav Schreck**
Piráti, **Hana Hajnová**
Pravý Blok, **Milan Kočík**
Pro TOP Vysočinu, **Zdeněk Dvořák**
Rozumní, **Josef Pelikán**
SPD, **Karel Fink**
Starostové pro Vysočinu, **Lukáš**

Vlček

Trikolóra a podnikatelé, **Jan Tesař**
Zelení, **Silvie Čermáková**

SENÁTNÍ VOLBY. V horní komoře Parlamentu ČR zasedá 81 senátorů, volených na dobu šesti let. Každé dva roky dochází k obměně 1/3 Senátu, tedy 27 volebních obvodů. To se z Kraje Vysočina letos týká obvodů Žďár nad Sázavou a Pelhřimov.

Kandidáti do Senátu za volební obvod č. 51 - Žďár nad Sázavou

Libor Černý (ANO)
Josef Klement (KDU-ČSL)
Bohumil Kasal (SPD)
Zdeněk Strátecký (KSČM)
Ivana Horká (nezávislá kandidátka)
Michal Šmarda (ČSSD) -lko-
(Zdroj: Kraj Vysočina a Wikipedia.org)

Průmyslová zóna finišuje

Do konce října bude uzavřena silnice v ulici Novoměstská, v úseku pod čerpací stanicí. Důvodem je technické napojení propojky ulic Jamská a Novoměstská, v rámci dokončování a zpřístupnění nové průmyslové zóny Jamská II.

„Protože pod silnicí kromě sítí, vodovodu a dešťové kanalizace vede i vysokotlaký plynovod, nutností jsou zásadní stavební práce na jeho ochranu,“ informuje starosta Martin Mrkos (Žďár-ŽM).

Stavba průmyslové zóny je městskou investicí a celkový projekt vyjde na 103 mil. Kč. „Z toho jsme získali dotaci 53 mil. Kč z ministerstva průmyslu a obchodu. Průmyslová zóna má být hotová do konce listopadu a stavba vzniká v poměrně ostrých termínech,“ dodává.

Město ve spolupráci se státní agenturou CzechInvest (zaměřenou na podporu podnikání a investic) stanovilo podmínky, za jakých se mohou investoři ucházet o pozemky.

Musí třeba splňovat řadu požadavků z oblasti ekologie a životního prostředí.

O koupi pozemků na Jamské II. projevil zájem prvních 12 zájemců, s nimiž se v létě uskutečnila první schůzka. Zájemci byli seznámeni s procesem prodeje a nyní je na nich, jak si podmínky vyhodnotí.

Zájemci o koupi pozemků většinou naplňují podmínky preferovaných oborů, nebo sdružují podmienečně přípustné obory. „Zájem projevil místní firma a jedna zahraniční z oblasti pokročilého strojírenství, obrábění, CNC strojů, automatizace,“ naznačuje starosta.

„Investoři, kteří by rádi na Jamské vybudovali sklady a logistické parky, budou odmítnuti, to zde skutečně nechceme,“ poukazuje Mrkos.

Dalším standardním krokem města bude vyhlášení záměru na prodej pozemků, následně odsouhlasení v radě, zastupitelstvu a CzechInvestem. -lko-

Vicepremiérka ve Žďáře

Koncem léta zavítala do Žďáru vicepremiérka a ministryně financí Alena Schillerová, která mj. navštívila nejnovější úsek průmyslové zóny Jamská II.

Zde v té době probíhalo zasíťování zóny. V doprovodu stavbyvedoucího ministryně zhlédla ukázkou zpevnování podloží pro pokládku komunikace. Reportáž z návštěvy Aleny Schillerové ve Žďáře přineseme v dalším vydání ŽN. -lko-

— PRO TOP VYSOČINU —

Jak s tím pohnout? 🤝 Společně!

Volte č.
25

Zdeněk Dvořák
lídr kandidátky

Lenka Šimo
jednička pro Žďársko

Živá voda do kraje

Třebíč Občanům!

www.protopvysocinu.cz

Zadavatel a zpracovatel: Pro TOP Vysočinu

Nemocnice Jihlava, příspěvková organizace

přijme do pracovního poměru:

- **na infekční oddělení**
všeobecné sestry a praktické sestry

Nabízíme podporu dalšího vzdělávání, profesní růst, práci v moderní nemocnici, zaměstnanecké benefity, náborový příspěvek

Požadavky:

- odborná způsobilost k výkonu zdravotnického povolání
- příjemné vystupování, komunikativnost
- samostatnost, flexibilita
- základy ovládání PC

Bližší informace poskytne náměstkyně ošetrovatelské péče

Mgr. Cmuntová Jarmila, e-mail: cmuntovaj@nemji.cz, tel: 567 157 629

Pisemné žádosti včetně profesního životopisu zasílejte na adresu:

Nemocnice Jihlava, příspěvková organizace,
Pysková Ludmila - vedoucí OPM, Vrchlického 59,
586 33 Jihlava nebo na e-mail: pyskova@nemji.cz

j10-33D

STAŇ SE ŘEZNÍKEM

CTI ŘEMESLO A SKVĚLE VYDĚLÁVEJ

STUDUJ OBOR ŘEZNÍK - UZENÁŘ V TŘEŠTI

PŘIHLAS SE A ZÍSKEJ OD NÁS:
**FINANČNÍ PODPORU STUDIA
A UBYTOVÁNÍ**

Po vyučení nabízíme perspektivní zaměstnání ve společnosti Kostecké uzeniny, která je ve zpracování masa absolutním lídrem trhu. Možnosti výdělku až 40.000 Kč měsíčně a široká nabídka dalších benefitů.

Více info v SOŠ a SOU Třešť, K Valše 38, 589 01

WWW.KOSTECKEUKZENINY.CZ

j10-28D

Zvolte ODS se STAROSTY

Mgr. Vítězslav Schrek

kandidát na hejtmana, ODS

MUDr. Radek Černý

ortoped, Žďár nad Sázavou, ODS

volte
46

**KRAJSKÉ VOLBY
2. - 3. ŘÍJNA**

ODS

**PROBUĎME
VYSOČINU**

**STAROSTOVÉ
PRO OBČANY**

Zadavatel: ODS a STO, zpracovatel: Frey Consulting, s.r.o.

Kili

Kili menu

Lamino, které jinde nekoupíte!

Prodej materiálů
pro výrobu nábytku
a vybavení interiéru.

- Nábytkové kování
- Kvalitní české dveře
- Podlahy
- Palubky
- Nábytková dvířka
- Úchytky
- Dřezy a baterie

www.kili.cz

OC KILI Žďár nad Sázavou, Brněnská 30
Mob.: 602 433 117, e-mail: zdarns@kili.cz

Výprodej elektrokol

HIGHLAND SPORT

Testovací elektrokola
za výhodné ceny

Palachova - Žďár nad Sázavou

www.highland-sport.cz

Cyklisté se radují z propojení tras

Projekt Rozvoj cyklopropravy ve městě Žďár nad Sázavou za víc jak 25 milionů korun je hotový. Nové úseky cyklostezek a související mostní stavby byly oficiálně zahájeny posledním zářijovým pátkem.

Díky předčasnému zkolaudování některých tras se z nich mohli cyklisté těšit již od léta. Investorem rozsáhlého projektu je město.

Žďár sice s budováním cyklostezek začal již v porevolučních letech, ale z různých důvodů někdy chybělo propojení jednotlivých úseků

cyklopropravy. Cyklisté museli částečně jezdit po frekventovaných silnicích. Zcela bezpečně se tak při svých cestách necítily rodiny s dětmi na kolech, ani lidé dojíždějící do zaměstnání na kole.

Promyšleným projektem rozvoje cyklopropravy ve Žďáře se věc značně posunula. Ještě zbývá vyřešit bezpečný průjezd centrem pro cyklisty mířící z některých sídlišť.

Jak informuje starosta města Martin Mrkos, rozvoj cyklopropravy ve Žďáře a výstavba cyklostezek je

tématem, které již delší dobu hýbe městem. „Soutěžením ceny vyšel projekt na 25,3 mil. Kč, dotace činila 14,2 mil. Kč, získali jsme ji z programu ministerstva pro místní rozvoj IROP,“ informuje Mrkos.

Projekt se skládá z pěti staveb: 1. cyklostezka v ul. 1. máje (délka 400 m), 2. cyklostezka propojující m. č. Stržanov s cyklostezkou kolem Pílské nádrže (přes 800 m), 3. část cyklostezky v sídlišti Klafar (asi 200 m), součástí je lávka napojující sídliště na páteřní cyklostezku, 4. lávka na Farských humnech spojující park s ulicí Žižkovou, 5. doplňujícím prvkem projektu jsou piktogramy na komunikacích v ul. Sázkavská a 1. máje s přímým napojením na veřejný prostor před vlakovým nádražím. Nabádají řidiče ke zvýšené opatrnosti, protože po silnici se pohybují cyklisté.

„Během výstavby jsme museli zaplatit více práce za 3,4 mil. Kč. Nejnákladnější byly nutné sanace podloží a retence vod,“ říká starosta.

Např. v části cyklostezky v ul. 1. máje neodpovídalo podloží požadavkům Povodí Vltavy na vyšší zátěž. Kvůli pohybu těžké techniky byla sanace nutná kvůli navýšení únosnosti.

To samé nastalo na Stržanově, kde si sanaci podloží vyžádalo budování tunelu pod silnicí č. I/37. Na Stržanově také během stavby vytryskl na povrch silný pramen. V rámci správného hospodaření s vodou v krajině město nechalo vybudovat povrchovou retenci.

„Finančně náročnější byla i změna technologie betonování základů lávky

přes řeku Sázavu na Farčatech. U lávky na Klafar zase nastaly drobné změny v konstrukci,“ uvádí starosta.

Některé části projektu byly přístupné již začátkem léta. Úsek cyklostezky na Stržanov poznal hned zkras je ničení vandalů, kteří rozbili světla kolem trasy a rozvodnou skříň. Radnice proto v úseku s tunelem zvažuje pořídit monitorovací zařízení.

Lávka na Farských už je v pořádku

Pár dní před oficiálním spuštěním staveb musel dodavatel rychle vyřešit technickou chybu na nové lávce přes řeku Sázavu z Farských humen na Žižkovu ulici.

Zábradlí bylo nedopatřením namontováno opačně, takže pod mostem nezbyl prostor pro bezpečné podjíždění vodáckých lodí. Lávka si ihned vysloužila přezdívku „Žďárská gilotina“.

Námi oslovený starosta města Martin Mrkos (Žďár-ŽM) říká, že u všech zakázek města standardně probíhá oficiální přebrání stavby úřadem od zhotovitele. A to bývá občas spojené i s odstraňováním vad a nedodělků.

„Pracovníci úřadu - investiční technici, kteří mají zakázku na starost, zcela správně a včas identifikovali rozpor s projektovou dokumentací,“ konstatuje starosta. Firma v rámci odstraňování vad a nedodělků dané zábradlí opraví. V době tisku ŽN by již mělo být vše v pořádku. „Chyby se občas stávají. Důležité je, že tato chyba byla snadno řešitelná,“ uzavírá starosta Martin Mrkos. -lko-

Kameny zmizelých

(Dokončení ze str. 1)

ZÁSTUPCI radnice ke Kamenům zmizelých položili růže, lidé symbolicky přikládali kamínky.

ZÁVĚREČNÝ festivalový večer se nesl v rytmu židovské hudby v podání klezmer kapely Trombenik. Foto: Lenka Kopčáková

Vedle zástupců radnice a historiků se akce zúčastnili i diplomat a hebraista Robert Řehák a zástupce Židovské obce v Praze Martin Růžička. Díky nim se lidé krom historie žďárských Židů dozvěděli i zajímavé informace o této kultuře. Třeba to, že právě 18. září začal židovský nový rok Roš ha-šana a dle židovského kalendáře máme právě rok 5780.

Po zmizelých židovských rodinách již desetiletí pátrá žďárský patriot Vít Koudela, který společně s historikem Regionálního muzea Miloslavem Lopaurem seznámili návštěvníky s životy a osudy žďárských Židů

a představili jejich fotografie sehnane úsilím sběratele.

Zástupci radnice položili k odhaleným Kamenům zmizelých rudé růže a lidé přikládali dle židovské tradice kamínky.

Smutné je, že hned do druhého dne růže z pomníčků zmizely...

Konec pietní akce i samotných Slavností jeřabin se nesl již ve veselším duchu. Večerním náměstím zněla židovská hudba východní Evropy a Ameriky z 19. a 20. století v podání klezmer kapely Trombenik. A došlo i na tanec.

Více v naší fotogalerii na redakčním webu. -lko-

Dopravní komplikace

Zde je přehled dopravních komplikací na Žďársku. Čerpáme z webu města Žďáru n. S.

Uzavírky místních komunikací

■ **Do 30. 11. 2020 úplná uzavírka** m. k. ulice Pelikánova, Makovského, Špálova a Štursova a mezilehlých chodníků ve Žďáře n/S. Objížďka po přilehlých místních komunikacích (m.k.).

■ **Do 30. 11. 2020 částečná a úplná uzavírka** m. k. v ulici Strojírenská, prostor obou mostních objektů před Žďasem. Provoz řízen světelnou signalizací.

■ **Do 31. 12. 2020 úplná uzavírka** části m. k. v ulici Studentská, v úseku od křižovatky s ulicí Neumannova až za sjezd (včetně sjezdu) na parkoviště k LIDLu. Objížďka po m. k. ulicemi Neumannova a Studentská, po silnici I/37 ulicí Dolní a po silnici II/353 ulicí Wonkova.

■ **Do 31. 10. 2020 úplná uzavírka** m. k. na Doležalově náměstí, ulic Horní a Smetanova (v úseku mezi Městským divadlem a ZUŠ, komunikace za budovou Hotelu FIT a komunikace za budovou Hotelového domu Morava). Objížďka po přilehlých m. k.

■ **Do 31. 10. 2020 úplná uzavírka**

ka m. k. ulice Novoměstská, v úseku mezi objekty AGRgastro a ČS PHM (do obou objektů je umožněn příjezd). Objížďka po m. k. ulice Novoměstská, po silnici I/19 (obchvat) a po silnici III/35421 ulice Jamská.

Uzavírky silnic II. a III. třídy

■ **Do 31. 10. 2020 úplná uzavírka** silnice č. II/353 v úseku mezi obcemi Radonín – Budeč. Objížďka po provizorní panelové komunikaci.

■ **Do 30. 10. 2020 úplná uzavírka** silnice III/35429 přes most v obci Bohdalov. Objížďka nestanovena.

■ **Do 31. 10. 2020 částečná uzavírka** silnice č. II/353 v místě napojení obchvatu mezi Novým Veselím a Bohdalovem. Projíždí se stavbou.

■ **Do 31. 10. 2020 úplná uzavírka** silnice II/354 a III/35425 v obci Radostín nad Oslavou. Objížďka: vozidla do 3,5 t: Radostín n/O – Ostrov n/O – Rousměrov – Jívoví – Křižanov – Martinice – V. Meziříčí – Netín – Radostín n/O. Vozidla nad 3,5 t: Radostín n.O. - Ostrov n/O – Rousměrov – Jívoví – Křižanov – Ořechov – Os. Bítýška – Ruda – Jablonov – V. Meziříčí – Netín – Radostín n/O. -red-

MICHAL ŠMARDA: HLAS PRO LEPŠÍ ŽĎÁR

Milí sousedé,

obracím se na vás, protože potřebuji pár minut vašeho času. Budu vás nutně potřebovat v pátek 2. října odpoledne. To se totiž budou konat volby do Senátu.

Vím, že už moc nevěříte politikům a už vůbec ne Senátu. Pořád nám všichni něco slibují, a když je zvolíme, slehne se po nich zem. Vím, že vás to štve. Mě to štve taky.

Za deset let v čele novoměstské radnice jsem poznal, co je pro lidi v našem kraji nejdůležitější. Vím, co nás společně trápí a hlavně vím, jak věci měnit.

A právě proto jsem se rozhodl, že vás požádám

o důvěru. Chci v Senátu prosazovat zájmy lidí z našeho kraje. Chci pomoci třeba se sháněním peněz na zlepšení dopravy ve Žďáru. Chci zajistit podporu našim podnikům. Trvám na tom, že z našich peněz se nemá pomáhat těm nejsilnějším a nejbohatším. To prostě není správné.

Vím, že je to těžké. Věřte mi, že jsem připraven na velmi tvrdé a dlouhé zápasy a jednání. Nebude to poprvé.

Na radnici se také zpočátku zdálo, že mám příliš velké a nesplnitelné cíle. Ale šlo to. Když v sobě najdete pevnou vůli, trpělivost a sílu dotahovat věci do konce, tak se vám podaří víc, než si ostatní umí představit.

Stejně jako vás mě štve, že nám pražští politici málo pomáhají. Že na nás zapomínají. Ale nemá smysl pořád dokola fňukat. Je to i naše vina. Volíme si lidi, které je vidět? Volíme si ty, kteří se nás zastanou?

Vzpomenete si na jméno našeho současného senátora? Víte, že máme v Praze za náš kraj deset poslanců? Dokážete vyjmenovat alespoň tři? A vzpomenete si v čem nám za poslední rok pomohli?

Já nechci být jen dalším v řadě. Chci pro náš region pracovat naplno. A nezměním se. Budu zde žít s vámi a budu stejný, jakého mě znáte. To vám slibuju.

Michal Šmarda
kandidát do Senátu

z10-smarda1D

NÁPOVĚDA: BELT, LAA, NAP, OR, ROUĚ, SENAL, TAYRA	OPAK ZÁPORA	PODNIK V ODOLENÉ VODĚ	MEGA- PASCAL (ZNAČKA)	OBEC NA PELHŘÍ- MOVSKU	ÚLISNÍK	OSEKNUTÍ	PULZY		DVOJICE	DOMÁCKÝ "OTAKAR"	SETNINA	PRVOHORNÍ ČLENOVEC		UKAZOVACÍ ZÁJMENO	ZHÝRALEC (Z FRAN- COUZŠTINY)	ŘADRO	CECH TAXIKÁŘŮ (ZKRATKA)	BABY- LONSKÝ BUH DEŠTĚ
PRODAVAČ NOVIN								PŘÍSTAV (ZASTARALE) ANGL. "KRÁT- KÝ SPÁNEK"						HOŘCE, S POČITEM KŘIVDY				
PRVNÍ DÍL TAJENKY														SRDEČNICE TÝKAJÍCÍ SE SÍLY				
DRUH PAPOUŠKA				ÚSILÍ O ODDĚLENÍ ČÁSTI DNŮ													CITO- SLOVCE TUKNUTÍ ZOBÁKEM	BIKAR- BONÁT
SPZ DOMAŽLIC			LEHKÝ MOUČNÍK PAPEŽSKÉ LISTINY						NAPLNĚNÉ (TEKUTINOU)								ZKR. PRO KUSY ŠKŮDCE V KURNÍČÍCH	
	ZŘETEL	ŽAL TONÁŽE								DOMÁCKÝ "OLGA"					PRKENNÝ STROP PARLAMENT			
LÁTKA NA OVINUTÍ NOHOU										OXID BORNATÝ				ČÁST SCHODIŠTĚ BŮŽEK LÁSKY				
JAKÉ MNOŽSTVÍ										PATŘÍČÍ IVANOVI								
SYMETRÁLY				BRITSKÝ PRŮLIV	NÁSTROJ NA ODEMY- KÁNÍ DVEŘÍ					SKORO							ŽLUTÉ DUŽNATÉ OVOCE	BRAZILSKÁ KUNA
LIDOVÉ NOVINY			SPORTOVNÍ ZKRATKA ANGLICKY "PÁSEK"							NÁZEV PÍSMENE "H"	FRANCOVKA	OKRESNÍ MU- ZEUM (ZKR.) VRAŽDA (ZASTARALE)				INICIÁLY HER. TURZONOVÉ DOMÁCKÝ "LADISLAV"		
VYNÁLEZCE DYNAMITU							POLYVINYL- CHLORID	VRAŇÍK	ZNAČKA ČISTIČHO PRAŠKU	VODNÍ BUCHAR NĚMECKY "S"					ČÁST VIDNÉ KLAMY			
MLADÉ OBILÍ						TUZE MÁLO ODBORNÉ UČLIŠTĚ								VELKÁ POLE ANGLICKY "NEBO"				
MAČKATI											DRUHÝ DÍL TAJENKY							
ČEJČÍ VOLÁNÍ					UZAVŘÍT PRŮCHOD						ŽENSKÉ JMÉNO (26. 6.)							

MICHAL ŠMARDA
2020

2.-3. ŘÍJNA

ROZHODNĚTE

Cenu města převzal letos Alois Bradáč

Letošní Cenu města Žďáru nad Sázavou získal veteránský maratonec Alois Bradáč, který brzy oslaví osmdesátku. Oceněn byl za své významné zásluhy v oblasti sportu.

Stalo se tak poslední srpnovou sobotu v obřadní síni Staré radnice za přítomnosti rodiny Aloise Bradáče a jeho sportovních přátel.

O jeho ocenění rozhodlo zastupitelstvo města. Medaili a pamětní list převzal dojatý veterán z rukou starosty Martina Mrkose. Pak se Alois Bradáč coby čerstvý nositel Ceny města Žďáru n. S. zapsal do Pamětní knihy města a při malé slavnosti došlo i taneční sólo oslavence.

Alois Bradáč nejméně čtyřicet let úspěšně hájil barvy našeho města při českých i mezinárodních sportovních vytrvalostních závodech, nejdále u protinožců. Je držitelem titulu Mistr Evropy veteránů ze silničního běhu na Maltě (2001) a držitelem bronzové medaile z australských Olympijských her veteránů (2003). Stříbro si přivezl z horského ultramaratonu na vzdálenost 75 km ve slovinské Celje, při mezinárodních čtyřadvacetihodinovce v Kuřimi získal 3. místo, když uběhl 161 km.

Alois Bradáč je tak pátým takto oceněným Žďárákem. Cenu města Žďáru nad Sázavou od roku 2016 každoročně uděluje jednomu z nominovaných občanů. Jde o morální ocenění za významné zásluhy v oblastech kultury, sportu, vzdělávání, vědy, ve veřejném životě a za mimořádné činy spojené s osobním hrdinstvím či záchranou

SLAVNOSTNÍ chvíle. 1. Maratonec Alois Bradáč přebírá Cenu města z rukou starosty Martina Mrkose. 2. Slavnostní zápis Aloise Bradáče do Pamětní knihy města.

Foto: archiv města Žďáru n. S.

života a zdraví občanů.

Vůbec první nositelkou Ceny města byla v roce 2016 rychlobruslařka Martina Sábliková za vynikající sportovní reprezentaci ČR.

V roce 2017 byla oceněna Jaroslava Doležalová za osobní statečnost a záchranu života v době 2. světové války. V roce 2018 získal ocenění sborník a učitel Jiří Libra za zásluhy v oblasti kultury. V roce 2019 byl oceněn in memoriam válečný fotograf Vilém Frencl za vytvoření unikátní fotografické kroniky historie města Žďáru n. S.

Letošní nominovaní:

Žďáraci na letošní Cenu města krom Aloise Bradáče nominovali i tyto spoluobčany:

Vít Bohumil Homolka – za zásluhy ve veřejném životě a kultuře

Zdeněk Šustr – in memoriam, za dlouholetou práci věnovanou budování, rozvoji a udržení Kina Vysočina

Vít Koudela – za přednáškovou činnost

Milan Vostřel – za přednáškovou činnost

Stanislav Růžička – za zásluhy v oblasti kultury

Irena a Luboš Holoubkovi – in memoriam, za zásluhy v oblasti veřejného života.

Zdeněk Vyhlídal – za spisovatelskou a publicistickou činnost a aktivity při záchraně zvířat za minulého režimu.

Příběh Aloise Bradáče uvádíme na str. 14.

V Hamrech opravují nestabilní vozovku

Na okraji obce Hamry nad Sázavou ze strany od Přibyslavi běží úprava tělesa silnice I/19 a práce na levém okraji vozovky jsou v rozsahu 165 metrů.

Jak vysvětluje mluvčí Ředitelství silnic a dálnic ČR Martin Buček, rekonstrukce byla nutná kvůli nestabilitě svahu. Silnice je v tomto místě v mírném náspu a svah je ve sklonu. K nestabilitě dochází, i když je silniční příkop zpevněný příkopovou tvárnici.

„Základem úpravy je výstavba opěrné zdi při levé krajnici komunikace. Ta bude postavena z monolitického železobetonu založeného na mikropilo-

tách a na horní části zdi bude osazeno metrové zábradlí,“ informuje Buček s tím, že tak se zamezí pozvolnému sesouvání silničního tělesa vlivem dopravy a klimatických podmínek do podélného příkopu odvodnění.

Protože se v úseku stavby vyskytují hospodářské sjezdy na přilehlé pozemky, je součástí akce i demolice stávajících sjezdů a propustků a výstavba sjezdů nových. Silnice vedle nové krajnice získá i nové vodorovné dopravní značení.

Jízdní pruh ve směru od Žďáru n. S. na Přibyslav je současně uzavřen. V úseku asi 190 metrů je doprava vedena kyvadlově, tedy pouze jed-

ným jízdním pruhem. „S tímto omezením dopravy se počítá do poloviny listopadu, v závislosti na počasí a postupu prací. Další měsíc po uvedení opravovaného úseku silnice I/19 do provozu budou ještě probíhat dokončovací práce. Ty by již plynulost dopravy výrazně neměly ovlivňovat,“ uvádí Martin Buček.

Mluvčí ŘSD má pro řidiče i dobré zprávy. Již byl zprovozněn opravený úsek silnice I/19 Stříbrné Hory – Keřkov na Havlíčkobrodsku, byť ještě do 30. září budou probíhat dokončovací práce v rámci tzv. pohyblivého pracovního místa.

„Řidiči musí v úseku Stříbrné Hory – Keřkov počítat s omezením rychlosti na 50 km/h a rovněž s omezením v jízdním pruhu, kde budou aktuálně probíhat dokončovací práce. Provoz v takovém místě bude řízen kyvadlově,“ vysvětluje Buček.

Silničáři se k opravě vrátí až na jaře a rekonstrukce se bude posouvat k obci Simtany.

„Rovněž bych rád upozornil, že silnice I/38 u obce Štoky, kde se prováděla kompletní rekonstrukce propustků dešťové vody, je již také rovněž plně průjezdná bez omezení,“ uzavírá svoji zprávu mluvčí ŘSD. **-lko-**

REKONSTRUKCE krajských silnic zahrnuje čištění příkopů a odvodnění nových úseků. Ilustrační foto: archiv ŘSD ČR.

OPTIK
LÁLAJ

ODBORNÁ APLIKACE
KONTAKTNÍCH ČOČEK

VYŠETŘENÍ A STANOVENÍ OČNÍ VADY,
URČENÍ TYPU KONTAKTNÍCH ČOČEK,
ČIŠTĚNÍ A PÉČE O ČOČKY, PŘÍSLUŠENSTVÍ

budova polikliniky
Studentská 4
Žďár nad Sázavou

tel.: +420 566 690 271
e-mail: info@optiklatal.cz

WWW.OPTIKLATAL.CZ

**LIBOR
ČERNÝ
DO SENÁTU**

Senátní obvod
Žďár nad Sázavou

VOLBY DO SENÁTU

ANO BUDE LÍP

Zadavatel: ANO 2011; zpracovatel: Production Team s.r.o.

Vysočina
Český rozhlas

**ŽIJEME TU
S VÁMI!**

87.9 FM
R-VYSOC | vysocina.rozhlas.cz

**ŽĎÁR NAD
SÁZAVOU**

*STĚPÁN
MAREŠ*

Svátek seniorů je důvodem k zamyšlení

Již téměř tři desetiletí patří první říjen tradičně starší generaci. Organizace spojených národů (OSN) jej koncem roku 1990 prohlásila Mezinárodním dnem seniorů.

■ Lenka Kopčáková

Svátek se poprvé slavil 1. října 1991 a je dodnes příležitostí vyjádřit našim rodičům a prarodičům vděčnost za to, že nás vychovali a podpořovali. Zkusme se podívat na život jejich očima. S jakými starostmi a překážkami se musí seniori potýkat při své ubývajícím fyzické kondici, v nemocích a často i s vědomím konce své profesionální potřeby. Jen některé mladší generace dokáží naslouchat životním zkušenostem.

O svátku seniorů si můžeme všichni uvědomit, že i my budeme jednou

staří. Naši rodiče a prarodiče ve svém produktivním věku věnovali společnosti profesní vědomosti a fyzickou práci, přitom vychovali jednu nebo i více dalších generací.

Nyní je na nás potomcích, být našim seniorům platnou oporou.

Dnešní posun věku odchodu do důchodu rodinám s dětmi mnohdy komplikuje situaci a babičky na plný úvazek jsou vzácností. Přesto nezištná pomoc rodičů a prarodičů bývá v rodinách zakořeněnou jistotou. O Dni seniorů proto věnujme našim blízkým alespoň trochu té dnešní nejcennější devize – a tou je náš osobní čas.

Seniorky převažují

Ze statistických a demografických údajů vyplývá, že v ČR se za poslední desetiletí zvýšil podíl osob starších 65 let. V populaci seniorů pře-

važují ženy, většinou vdovy, které při posledním průzkumu tvořily přes 58 % ze skupiny osob nad 65 let.

V mezikrajském srovnání se Vysočina řadí k regionům se starší populací. Vzrostl podíl dlouhověkých seniorů starších 85 let. Průměrný věk mužů na Vysočině je necelých 41 let, u žen přesahuje průměrný věk 43 let (aritmetický průměr věku dle pohlaví). Ženy se obecně dožívají vyššího věku než muži a osamělé seniorky jsou skupinou, která by si zasloužila vyšší zřetel společnosti.

Příští penzisté budou náročnější

Složení populace se výrazně mění a také v celosvětovém pohledu dochází k zásadnímu demografickému posunu. Prodloužení délky života je velkým společenským a lékařským úspěchem.

Znamená však i výzvu k zajištění zaměstnanosti a sociální bezpečnos-

ti rodin i jedinců v průběhu celého lidského života. K zaručení tzv. zdravého stárnutí a sociální integrace je důležitá mezigenerační solidarita a respektování potřeb a hodnot vnímaných seniory.

Analytici očekávají, že dlouhověkost bude mít podstatný vliv i na klima naší společnosti a její duchovní proměnu. Až půjde dnešní často vysokoškolsky a všestranně vzdělaná produkční populace do penze, bude mít jistě jiné představy o aktivním trávení podzimu života. Na rozdíl od současných českých seniorů - válečných a poválečných dětí, kteří vyrůstali ve skromnosti, v předchozím systému zastávali spíše odborné-dělnické profese a volno trávili s rodinou na chatách a zahrádkách.

Jak se žije ve Žďáře stárnoucí generaci? Otázku zastupitelským klubům čtete na str. 10.

ODOPOLEDNE s harmonikářem mají ve žďárském Domě klidného stáří úspěch. Seniori si s chutí zazpívají lidové písničky. Foto: archiv Sociální služby města

JEDNO z tvůrčích posezení v Senior Pointu. Pod rukama žen vznikají krásné drobnosti na zimní stůl. Foto: archiv Senior Point

Jubiluje 424 dlouhověkých Žďáráků

Na své dlouhověké a jubilující spoluobčany město Žďár nad Sázavou nezapomíná. Členky Sboru pro občanské záležitosti za nimi přichází s kytičkou a gratulací.

■ Lenka Kopčáková

„Chceme, aby naši seniori věděli, že na ně nezapomínáme, že jim chceme touto cestou poděkovat za všechno, co pro naše město udělali. Že tu žili, postavili třeba dům, vychovali děti a celý život pracovali v místních podnikcích,“ říká předsedkyně sboru Marie Košťálová.

Dlouholeté dětské lékařce prošly rukama generace žďárských dětí a s řadou dnešních jubilantů se Marie Košťálová setkávala i v jejich rolích prarodičů.

Jak předsedkyně vysvětluje, péči o jubilující seniory má na starosti Sbor pro občanské záležitosti (SPOZ). Ten úzce spolupracuje s úsekem tajemníka a odborem školství, kultury a sportu MěÚ. Připravuje slavnostní setkávání s osobnostmi a příležitosti v obřadní síni města, vítá nové občanky Žďáru.

Marie Košťálová informuje, že sbor

MARIE KOŠTÁLOVÁ, předsedkyně SPOZ

přichází gratulovat spoluobčanům, kteří dovrší 80, 85, 90 let a pak každý další rok dožítí. „Oslavenec obdrží dárkový potravinový balíček v ceně cca 350 Kč a podepisuje pamětní list,“ dodává.

Protože se však gratulace jubilujícím seniorům řídí zákonem o ochraně osobních dat, celá akce musí začít i šest až osm týdnů před jubileem. „Vše je potřeba stihnout zřídit tak, jak zákon nařizuje,“ přibližuje předsedkyně.

Slavit se letos bude i stovka

V té době senior obdrží dopis z městského úřadu, zda má zájem o zveřejnění svého jubilea ve Žďárském zpravodaji nebo i návštěvu člena SPOZ spolu s představitelům města. Součástí dopisu je dotazník – „souhlas jubilanta“.

Senior v jednotlivých položkách zaškrtnává „ano – ne“ a pokud o některou projev zájem, je potřeba vyplněný dotazník vrátit zpět na MěÚ, nejpozději v uvedeném termínu.

„V dotazníku se též ptáme, zda si jubilant přeje uvést na pamětní list (který je pak součástí kroniky města) i své povolání, eventuálně záliby,“ uvádí Marie Košťálová. Tento list je tak více osobnější.

Proběhne-li celé „řízení“ úspěšně, tak je jubilant v měsíci svého výročí uveden ve zpravodaji a členka SPOZ si domluví návštěvu u něho doma.

Na druhé straně zástupci SPOZ chápou a respektují, že ne všichni, kteří se požeňnaného věku dožívají, jsou v takové zdravotní kondici, aby

mohli a chtěli se s ostatními podělit o své jubileum. Zájem ze strany města tedy mohou brát jako poděkování a projevení soudržnosti s nimi.

Přílohou dopisu jubilantům je i osobní blahopřání starosty města.

„Prosíme rodinné příslušníky, kteří jistě budou oslavovat se svým ‚starouškem‘, aby se poptali po uvedeném dopisu z městského úřadu a pomohli pak celou věc vyřídit,“ vzkazuje Marie Košťálová. Stává se často, že senior dopis někam založí, správně mu neporozumí, nebo tiskopis vrátí až po termínu. V takovém případě mohou být ještě dotazník a následná gratulace zařazeny do dalšího měsíce.

Na městském úřadě má jubilanty na starosti Lucie Kolbábková z evidence obyvatel. Jak potvrzuje pro ŽN, k osobním gratulacím obesílá občany ve věku 80, 85 a 90 let a více. „Těchto občanů je v letošním roce ve Žďáře a místních částech 424,“ upřesňuje.

Dle údajů z evidence obyvatel žije současně ve Žďáře nad Sázavou 561 občanů ve věku nad 85 let, a v této kategorii převládají ženy. „Jedna osoba se letos dožívá 100 let, dvě osoby 99 let a tři osoby se letos dožívají 98 let,“ informuje Lucie Kolbábková.

HLEDÍME DO BUDOUČNA

Už v listopadu budeme VĚTŠÍ

Bud'te větší s námi

Aktuálně probíhá nábor na tyto pracovní pozice:

Obsluha lisovny zinku

Pracovní náplň:

- Obsluha stroje a zařízení včetně plynové tavicí pece
- Doplnění materiálu do zásobníků strojů
- Kontrola jakosti v průběhu zakázky

Požadavky:

- 100% zdravotní stav a fyzická zdatnost
- Schopnost pracovat v nepřetržitém provozu
- Oprávnění k řízení VZV výhodou

Montážní dělnice/dělník

Pracovní náplň:

- Montáž a balení kompletů nábytkového kování
- Provádění samokontroly při montáži
- Udržování pořádku na pracovišti

Požadavky:

- Pečlivost, přesnost a flexibilita při práci
- Schopnost pracovat ve vícesměnném provozu
- Zkušenosti z výrobní společnosti výhodou

Technik für Möbel

Hettich

Kontaktní e-mail: hcr-personal@hettich.com

facebook.com/HettichCR

Mezigenerační solidarita prospívá všem

Otázka pro zastupitelské kluby na říjen:

■ První říjen je Mezinárodním dnem seniorů. Jak se podle vás žije ve Žďáře stárnoucí generaci - a jak myslíte, že zde funguje mezigenerační solidarita s respektem na potřeby a hodnoty vnímané seniory? V čem spatřujete největší problém?

Aktivní senioři mají možnosti

Petr Stoček,
klub KSČM
+ SPOZ

mladších spoluobčanů si tuto skutečnost uvědomuje.

Je velmi potěšitelné, že máme možnost aktivně využívat různé kulturní, sportovní i společenské činnosti, na jejichž organizaci se podílí často i sami aktivní senioři. Nakonec všichni vnímáme to, že naši spoluobčané, narození později než my, staví a rozvíjejí to, co svými rukama vytvořili dnešní senioři, žádný vážný problém ve společném soužití rozhodně nespátujeme.

Umět stáří vnímat empaticky

Martin Mrkos,
klub ŽDÁR-ŽM

oblastech problémy vnímám - zejména dostupnost zubů, to je však problémem celé republiky.

Druhá rovina je sociálně-společenská. Nejhorší pro starého člověka je samota a omezení sociálních kontaktů. Jsem rád, že ve městě je a město podporuje řadu spolků, kde se senioři mohou ve městě potkávat a také mnoho akcí a mezigeneračních projektů, jako jsou Barevný svět z papíru, Vánoční koledování, čtení studentů seniorům, Školkové babičky, Česko čte dětem. A pak je to na každém z nás, abychom vnímali stáří empaticky, trpělivě a uměli podat pomocnou ruku. To nezajistí žádná obec nebo stát, to je na nás samotných a na tom, jakou výbavu a příklady si přinášíme z našich rodin.

Město přátelské k seniorům

Vladimír Novotný,
klub ČSSD

Byl jsem u zrodu podpory Klubu seniorů, Senior pointu a mnoha služeb, které jsou pro seniory důležité. Rád mezi ně chodím, mluvím s nimi nebo jim naslouchám. Pro svůj život potřebuji i pohyb a relaxaci. Co nejméně bariér, slušné chodníky, zábradlí a bezpečné přechody. Dostatek klidových nebo

odpočinkových zón. Tady máme jistě co dohánět.

V nynější těžké době neustále slyšíme, že je nutné chránit starší. Nechtěl bych pro seniory izolaci, ale určitě ohleduplnost. Nebráňme jim v návštěvě, nákupu nebo procházce či posezení v kavárně. Ale budme k nim tolerantní. Rozestup v obchodě, rouška, ohleduplná pomoc a ochrana v dopravě a dodržení určitých pravidel při návštěvách určitě pomohou. Myslím, že si zaslouží naši pozornost a respekt. I tímto se přidáme k městům přátelským k seniorům.

Solidarita, úcta, respekt a pokora jsou stále vzácnější

Miloslava Brychtová,
klub Změna
2018

Mezigenerační solidarita se vytrácí rok od roku více. Chybí respekt, úcta a pokora. Stárnoucí generace zůstává mnohdy osamocena bez těch pro ně nejbližších. Je velmi milé, když si lidé umějí udělat čas a přijít potěšit seniory. Osobně navštěvuji s dětmi ze ZŠ Palachova již téměř 20 let seniory v domovech důchodců v době vánočních a

velikonočních svátků. Nyní však nám koronavirové období nepřeje.

Problém respektu, úcty a ocenění chybí i na MÚ. Dochází k postupnému „odstraňování“ dlouholetých pracovníků. Na ZM, ze dne 3. 9., starosta po půl roce od ukončení pracovního poměru podal trestní oznámení na pana Matouška - dlouholetého, vynikajícího zaměstnance MÚ, který získal pro město spoustu milionů korun na úspěšné zpracované projekty a zasloužil se o řadu ocenění města. Podobně se vedení města zachovalo i k vedoucí bývalého odboru rozvoje a územního plánování, kterou nejdříve chválilo za průmyslovou zónu a pak ji zrušilo odbor. Proč se zbavovat odborníků s letitou praxí a zkušenostmi?

„Cti otce svého i matku svou“ patří k základním lidským hodnotám

Radek Černý,
klub ODS

S nezbytnou dávkou pokory hodnotím, že v našem městě trvají předpoklady dobrého života všem generacím. Za posledních třicet let se délka života zřetelně prodloužila, a tak o to více je důležitá vzájemná mezilidská a mezigenerační solidarita.

Doba se mění a my se měníme s ní. Mění se nejen stereotypy chování mládežníků, což je vždy viditelnější,

ale i seniorů. Ne každá babička zcela samozřejmě přijme roli hlídání vnoučat na plný úvazek, když má mnohé další možnosti a aktivity.

O většině témat se dá a má diskutovat, ale nikoli o základních hodnotách, např. desatero, kterým se má řídit slušný člověk, a nemusí být praktikující křesťan. „Cti otce svého i matku svou“ by měla být radostná povinnost a vzájemné obohacení. Tešme se z maličkostí, budme šťastnější, když kolem sebe máme lidi, kteří nás mají rádi takové, jací jsme nebo přesto, jací jsme. Je to v nás, je to o nás, nikdo to za nás neudělá. Exempla trahunt - příklady táhnou.

(Pokračování na str. 12)

Pro své blízké odvádějí neviditelnou práci

Druhý říjen je Dnem pečujících a upozorňuje hlavně na význam tzv. neformálních pečujících.

Ti se dlouhodobě starají o své nemohoucí rodiče, nemocného partnera nebo děti se zdravotním postižením.

V Česku je 70 až 90 % veškeré sociální a zdravotní dlouhodobé péče poskytováno v rodinách a ve většině tuto dlouhodobou péči poskytují ženy ve středním nebo raném důchodovém věku.

Je pochopitelné, že vysoká náročnost práce pečujících emocionálně vyčerpává. Trpí stresem i fyzickou námahou, chybí jim čas pro sebe, v izolaci domácí péče mohou trpět až osamělostí.

Svátek oslavuje i profesionální pečovatele, kteří se rozhodli pro toto těžké povolání ve prospěch druhých.

2. říjen Mezinárodní den pečujících

Pravidelné setkávání pečujících ve Žďáře

Ve žďárském Senior Pointu ve čtvrtém patře polikliniky již od února probíhá pravidelné Setkávání pečujících. Je určeno všem laickým pečujícím, kteří se doma starají o někoho blízkého.

„Naším cílem je, aby na každém setkání měli pečující prostor pro vzájemné sdílení zkušeností, debatu s odborníkem i pro odpočinek,“ říká Jana Kamarádová, vedoucí Rodinného centra Srdíčko a žďárských pointů. „Téma neformálních pečujících vnímáme jako společensky nedocenené, a přesto velmi podstatné v oblasti seniorské problematiky,“ dodává.

PROSTÁ CHRPA, znak pečujících. Symbolickým vyjádřením Dne pečujících byl zvolen kvítek chrpy. Prostá květinka roste u cest, mnohdy je neviditelná. Stejně jako pečující. Grafickou podobu loga vytvořila mladá výtvarnice z Prahy Anna Niklová.

Zdroj obrázku: www.onko-unie.cz

Nejbližší Setkání pečujících proběhne ve středu 7. 10. od 9 hodin v Senior Pointu na poliklinice a přijít mohou všichni, kdo mají zkušenosti s péčí o blízkého člověka v domácím prostředí, anebo se na ni teprve připravují.

„S lidmi, kteří prožívají tuto nelehkou životní roli, se můžete vzájemně podpořit, předat své zkušenosti nebo si odpočinout nad tématy, která nemusí s péčí souviset,“ nabízí vedoucí Srdíčka.

Hostem říjnového setkání bude Marcela Rýpalová, vedoucí Alzheimer poradny Vysočina a posluchačům přiblíží, s čím vším může poradna pomoci.

Poradenství Alzheimer poradny Vysočina využívá žďárské centrum Family a Senior Pointu již pátým rokem. „Je určeno nejen lidem majícím problémy s pamětí, ale hlavně jejich blízkým, kteří o ně pečují,“ vysvětluje Jana Kamarádová.

-lko-

Ovocná a růžová školka Šťastných

nabízí velký výběr

okrasných keřů, jehličnanů, azalek, rhododendronů, kanadských borůvek, ostružiníků, maliníků, rakytníků, brusinek, okrasných trav, trvalek, zeminy.

Prodejní doba: pondělí – pátek: 8-16 hod., sobota: 8-12 hod.

Ovocná a růžová školka Šťastných
Hněvkovice, Nová Ves u Dolních Kralovic 2
584 01 Ledec nad Sázavou
tel. 604 360 546, 604 408 336
e-mail: skolka.stastny@wo.cz
www.skolka-stastny.cz

Podzimní prodej ovocných stromků a růží
bude zahájen 14. října 2020.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
HNUTÍ

Podpoříme naši
kulturu a naše
tradice - naše kořeny

1. Petr Chňoupek
2. Jan Hotárek
3. Jan Kuča
4. Josef Pléha
5. Zdeněk Kučírek

Volte 84

Zaluzoval: MZM, zpracoval: MZM

Bosch Car Service *autoFIVE*

Akční prohlídka technického stavu

za
199 Kč

Reinpo-autoFive s.r.o.

Jihlavská 1007, Žďár nad Sázavou

Objednávejte se na: 608 041 747, 724 011 479

www.autofive.cz

Car Service

Vše pro
vaše auto

Ceny jsou uvedeny včetně DPH, akce platí od 1.9.2020 do 30.11.2020

Mezigenerační solidarita prospívá všem

(Dokončení ze str. 10)

Seniory naše společnost přehlíží

**Radek
Zlesák,
klub ANO
2011**

Znakem vyspělé společnosti je i to, jak se dokáže postarat o své nejzranitelnější. V tomto ke generaci, která zpravidla celý život těžce pracovala a teď si zaslouží klidné a spokojené stáří, máme velký dluh.

Problémy seniorů jsou palčivé, avšak mnohdy přehlíženy. Mnozí, vč. některých politiků, je bagatelizují nebo je rovnou zne-

vazují. V ČR je přes 72 tis. seniorů v exekutivním řízení a přes milion seniorů má důchod nižší než 13 tis. Kč. Mnohdy jsou tak ve svém vysokém věku nuceni čelit existenčním problémům. K tomu se velmi často přidává osamělost, dezorientace v dnešním přetechizovaném světě, zhoršující se zdravotní stav, čelí útokům různých šmejdů a mnoho jiného nedobrého.

Naše město patří k těm klidnějším, ve kterých se seniorům žije lépe. Žďár zřizuje své vlastní sociální služby a přispívá i mnohým charitativním organizacím, které poskytují seniorům různé služby. Každý z nás však může být součástí řešení. Stačí se dívat kolem sebe, drobně pomoci, popovídat si, usmát se...

Vnímejte potřeby i moudrost stáří

**Tomáš
Augustýn,
Koalice TOP 09
a Svobodní**

Věřím, že seniorům ve Žďáře se žije dobře. Jak město, tak další poskytovatelé služeb odvádí dobrou práci. Pro seniory je ve městě složitá hlavně jejich mobilita. Potřebné obchody a instituce nejsou po městě rovnoměrně rozmístěny, nepřispívá jim ani rozptýlenost zástavby a tím pádem dlouhé vzdálenosti.

Mezigenerační solidarita je dlouhodobě problematická, možná někdy selháváme ve výchově mladých generací, které k solidaritě nedokážeme dobře vést. Neznamená to, že by měli bezhlavě poslouchat vše, co starší občané řeknou, ale jde o to, aby uznávali jejich názory, jiné tempo a především jejich životní moudrost a zkušenosti.

To nejsou prázdna hesla. Např. v našem školství není zcela běžné, aby děti navštěvovaly seniory a společně trávili čas, byť třeba jedno odpoledne v roce. Ale moc mne těší, že některé školy takovéto aktivity dělají a je jich čím dál více. Jen když bude k seniorům přívětivá společnost, bude se jim u nás ve Žďáře dobře žít.

Názor seniorů je nám cenný

**Josef
Klement,
klub
KDU-ČSL**

Často chodím do domova klidného stáří, domů s pečovatelskou službou i na akce pořádané seniory. Snažím se jich ptát, jak jsou v našem městě spokojeni a sbírám podněty co zlepšit a jak i starším lidem zpříjemnit život v našem městě.

Obecně dostávám kladnou zpětnou vazbu a jsem rád i za případné připomínky. Jejich názor, např. z pohledu dostupnos-

ti služeb, bezbariérovosti a odpočinkových ploch, je pro mne velice cenný. Myslím si, na základě jejich přátelského přístupu, že tyto představy naplníme.

V poslední době jsem vnímal mezigenerační soužití ještě intenzivněji než kdy jindy. Mladí dobrovolníci zajišťovali pro seniory nákupy potravin, donášku léků a dalších potřebných věcí. Situace mě utvrdila v tom, že máme v našem městě spoustu mladých lidí, kteří si starších lidí váží a dokáží jim pomoci. Já osobně z pozice radního města se snažím a budu snažit, aby se všem v našem městě žilo příjemně.

-lko-

Žďárské pointy

4. patro polikliniky

Family Point:

9. 10. (9.00 – 10.00) Zdravotní monitoring

14. 10. 9.30 Ekologické čištění domácnosti, lektorka Gabriela Jáchymová

20. 10. 9.30 hod. Nestavme se zády k dobrým skutkům, lektorka Michaela Kuchtová, vedoucí dobrovolnického centra Kambala Oblastní charity

Senior Point:

DNY PRO SENIORY

■ 5. 10. 9.30 Podzimní tvoření – ručně šité dekorace, lektorka Ivana Petrová; 13.00 Ruční výroba mýdel s bylinkami, lektorka Ivana Petrová

■ 6. 10. 9.30 Lurdy - cestovatelská přednáška, lektor Jiří Kamarád

7. 10. (9.00 – 11.00) Setkání pečujících: sdílení informací, novinek a zkušeností v oblasti domácí péče

7. 10. (8.00 – 15.00) Alzheimer poradna: Marcela Rýpalová, vedoucí AP Vysočina

27. 10. 9.30 Alkohol, léky a počítače v životě seniorů, lektorka Zdeňka Danhoferová, vedoucí Poradny pro gambling Kraje Vysočina.

STAROSTI pustit za hlavu, procvičit tělo a hned je lepší nálada. Věřte, že v každém věku.

Foto: archiv Senior Point

Alzheimer poradna v covidové době

Lidem, kteří pociťují problém s pamětí, ale i rodinám pečujícím o osoby s demencí je připravena pomocí Alzheimer poradna Vysočina.

Její služby lze zdarma využívat každou první středu v měsíci. A to i v době zpřísněných epidemiologických opatření. Poradenství může být anonymní a je poskytováno buď osobně, telefonicky nebo e-mailem.

Poradnu najdeme v prostorách Senior Pointu ve 4. patře žďárské polikliniky každou první středu v měsíci od 8 do 15 hodin. Ke konzultaci je však třeba se předem objednat.

Alzheimer poradna Vysočina je registrovaná sociální služba domova Žďárec, p. o. Její prioritou je podpora kvalitního a důstojného života nemocných v jejich přirozeném prostředí.

Jak říká poradkyně Marcela Rýpalová, jako jeden ze zásadních problémů vnímá zažitý mýtus, že popletenost nebo zmatenost starších lidí je normální, dočasná a sama přejde.

Zhoršení zdravotního stavu nemocného pak může zasáhnout jeho blízké nepřipravené na realitu.

„Stále znovu k nám přicházejí blízcí příbuzní lidí s demencí pozdě. Zpočátku se domnívají, že babička nebo

dědeček jim dělají určité věci schválně, mají špatné období nebo tyto projevy přičítají rozmarům stáří,“ vysvětluje poradkyně.

Rozvoj nemoci je zpravidla plíživý. Projevuje se postupným úbytkem paměťových schopností, vypadáváním slov, poruchami krátkodobé paměti, problémy s orientací v prostoru. Nemocný zapomíná vypnout spotřebiče, vodu, může mít převrácený denní režim, celkově upadá jeho osobnost. Postupem času přestává poznávat své blízké, má problémy s osobní hygienou, není schopen sebeobsluhy ani samostatného života.

„V této době na blízké plně dopadá těžká realita života s takto nemocným člověkem. Je potřeba zajistit celodenní péči, udělat úpravy v bytě, vyřídit příspěvek na péči nebo zažádat o místo v zařízení pro nemocné s demencí,“ uvádí poradkyně.

Předesílá, že jde o časově náročné úkony. Třeba čekací doba na umístění v domově pro lidi s demencí bývá někdy i přes rok.

Kontakt na Alzheimer poradnu: 733 629 018 nebo 561 111 323, email poradkyně: rypalova.m@alzheimerporadnavysocina.cz.

-lko-

Moderní hnutí
tradičních hodnot

Jan Tesař
kandidát na hejtmana
Kraje Vysočina

Braňme normální svět

HNUTÍ OBČANŮ

TRIKOLÓRA

SOUKROMNÍCI

STRANA SOUKROMNÍKŮ ČESKÉ REPUBLIKY

Maratónec: Pochody jsem bral zostra – a tu koukám, že běhám...

Život zasvětil vytrvalostnímu sportu a jako veterán získal cenné kovy na světových i evropských závodech. Nejstaršímu žďárskému maratónci Aloisi Bradáčovi bude začátkem října 80 let.

■ Lenka Kopčáková

Stále vitální muž pochází z Mostiště u Velkého Meziříčí, na kontě má přes 2000 závodů a v nohách přes 90 tisíc tréninkových kilometrů.

Je držitelem titulu Mistr Evropy veteránů ze silničního běhu na Malte a pro 3. místo si doběhl v Austrálii na Olympijských hrách veteránů. Bronz má i z ME ve Francii.

Aloisi Bradáčovi se blýskly na krku i další cenné medaile.

„V cizině jsem vyhrál celkem šestkrát, byla to mistrovství, mítinky a seniorské závody,“ ohlíží se. Milou vzpomínku má na pražskou Stromovku v roce 1999, kde v „šestihodinovce“ coby 59letý vyhrál kategorii 50 – 59 let. Cenu mu předávala ikona české atletiky - Dana Zátopková.

Maratonec pro ŽN vzpomíná, jak se vlastně k běhu dostal, neboť v mládí hrál divadlo, prolézal jeskyně a bavila jej vysokohorská turistika.

Jako absolvent tehdejší Vyšší hospodářské školy Světla ve Velkém Meziříčí Alois Bradáč po maturitě nastoupil na umístěnou na Okresní národní výbor ve Velkém Meziříčí. Krátce nato přišel povolávací rozkaz.

Vojna jako řemen

V říjnu 1959 rukoval do Střebra k motostřelcům. Jeho služba vlasti se protáhla až do ledna 1962. Po vystavení Berlínské zdi (srpen 1961) se studená válka začala vyhrocovat.

„Už jsme se těšili do civilu a najednou odpolední nástup. Přečetli nám rozkaz, v němž nám ministr národní obrany, armádní generál Bohumír Lomský oznamuje, že vojna se nám prodlužuje na neurčito,“ vybavuje si jako dnes. Kdykoliv se na bavorské straně hra-

nice něco šustlo, vojáci vyrazili do terénu. „Někdy jsme až týden leželi v zákopech,“ vzpomíná. Na vojně Alois Bradáč absolvoval svůj první lyžařský závod na 10 km a rovnou zvítězil.

Za vším je žena

Reorganizace státní správy a zrušení malých okresů zavála mladého úředníka do Žďáru nad Sázavou. Zde se Alois Bradáč v roce 1967 oženil a zapustil kořeny. Chodil dálkové pochody, bavila jej sportovní střelba i speleologie. To prý třeba tři dni nadšenci prolézali nepřístupné jeskyně Moravského krasu. „Kolikrát jsme se plížili úzkými průlezy po břiše ve vodě. Když si dnes uvědomím, že se tam člověk může ztratit jako nic, mám husí kůži,“ přiznává s odstupem.

O tátu dvou synů se tehdy bála i mladá manželka, která se jeho sportovních a turistických aktivit neúčastnila.

Rčení, že za vším je žena, platí i zde. Alois Bradáč chtěl vyhovět manželčině přání, ať je brzy zpátky. Pochody tedy bral pěkně zostra. „A najednou koukám, že běhám... Vlastní pílí jsem se vypracoval na vytrvalostního běžce,“ směje se drobný houževnatý muž. Manželstvím ale jen tak něco neotřásl. Na podzim 2017 Bradáčovi oslavili 50. výročí svatby a vypravili se na zlatou svatební cestu do Portugalska.

Pan Alois se přihlásil do Sdružení veteránů Českého atletického svazu, které zaštiťuje sportovce nad 40 let. Výkony jsou hodnoceny ve věkových dekadách. „Nosných závodů je výhodnější účastnit se na začátku dekad, když je člověk mladší. Hlavní dobrá umístění v cizině jsem získal vždy ve věku 61, 62 let nebo pak 70 a 71 let,“ prozrazuje sportovec svoji taktiku.

V maratonské branži na běžce čekají ultramaratony, supermaratony a dvacetitýřhodinovky. Na jednu si Alois Bradáč obzvlášť pamatuje. Běžel ji coby 49letý v Praze. „Zpočát-

TO JE ŽIVOT maratónce Aloise Bradáče. Námaha, sebezapření a velké nadšení pro sport. Ohlédnutí za Kuřimskou hodinovkou 2013.

Foto: archiv kbl.kurim.cz

ku jsem měl velmi dobrý čas, ale před půlnocí mě začalo bodat v noze. Když jsem sundal boty, byly plné krve. Nohy jsem si ošetřil, ale do náhradních bot jsem se nedostal. Nezbyvalo tedy než zase nazout ty krvavé. Kupodivu asi po hodině to přešlo, a já závod doběhl,“ popisuje vytrvalec.

Do světa

Po otevření hranic po roce 1989 se naši veteráni rozjeli i na oficiální evropská a světová mistrovství. Alois Bradáč za krátkou dobu stihl závody v nejméně 12 zemích.

Jako nováček v cizině skončil v roce 1991 devátý ze sta při závodu v bavorském Regensburgu. Zážitkem prý byl Velký městský maraton v Berlíně s účastí 16 tisíc vytrvalců. Koncem dubna 2001 se 61letý Alois Bradáč vypravil na Maltu, ostrovní zemi ve Středozemním moři. Konalo se tu VII. Mistrovství Evropy v silničním běhu na 10 km, 21 (půlmaraton) a 3 km. Žďárák se stal mistrem Evropy veteránských závodů a v průvodu hrdě nesl naši národní vlajku.

„Rok a půl nato jsem se vydal na dlouhou cestu k protinožcům, kde se v Melbourne konaly Světové hry mistrů, čili Olympijské hry veteránů,“ ohlíží se. I zde Aloise Bradáče hrála na hruď olympijská medaile, byť „jen“ z bronzu. Stejný kov získal i na ME v silničním běhu Evacns ve francouz-

ském Thionville – Yutz.

To se ví, dlouhé závody se neobejdou bez občasného zranění, třeba vykloubené ruky při pádu či žihadla ve rtu. Ale maratonec vždy závod doběhl a teprve pak se šáhl po ošetření.

„Sranda“ akce – ty má rád

Za pár dní běžec oslaví osmdesátku. Kromě charitativních akcí, jako je Běh pro hospic, má rád zážitky. Každoročně se účastní „srandá“ akce s názvem Valentýnský běh, kdy parta ze Žďárské ligy mistrů vyráží ulicemi v úbořech zamilovaných. „Nikdy ale nezapomenu na dva pivní závody,“ říká. Ten v Hořicích u Blanska prý vedl do strmého kopce a závodníci nesli na zádech pětilitrový pivní soudek. Při brněnském závodu zvaném Pivní míle zase museli běžci na daných stanovištích vypít pivo a běžet dál. „Já byl v závodu absolutně nejstarší – a přesto jsem stál na stupních vítězů,“ směje se veterán. A cena? – Hádejte...

Kuráž poznávat dálky Aloise Bradáče neopouští. Před pěti lety se vydali se synem na měsíční výpravu po Filipínách.

„Záleželo na našich schopnostech a přízní osudu. Cestovali jsme lodí, letadly i na motorkách, nachodili spoustu kilometrů v horách i u moře,“ nezapomene nadšenec.

VZPOMÍNKA na Mistrovství Evropy na Malte. Alois Bradáč byl při slavnostním nástupu vlajkonošem ČR. Foto: archiv A. Bradáče

FARMEKO
Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední odborná škola Jihlava

obory SOŠ:
ZDRAVOTNICKÉ LYCEUM
LABORATORNÍ ASISTENT

obory VOŠ:
DIPLOMOVANÝ FARMACEUTICKÝ ASISTENT
(denní i kombinované studium)

rekvalifikace:
KOSMETIČKA

www.farmeko.cz

Gymnázium, Střední pedagogická škola,
Obchodní akademie a Jazyková škola
s právem státní jazykové zkoušky Znojmo,
příspěvková organizace

Otevírá ve školním roce 2021/2022 tyto obory

Gymnázium čtyřleté 79-41-K/41 (čtyřleté)	Předškolní a mimoškolní pedagogika
Gymnázium osmileté 79-41-K/81 (osmileté)	75-31-M/01 (čtyřleté denní)
Obchodní akademie 63-41-M/02	Sociální činnost 75-41-M/01
Informační technologie 18-20-M/01	Pedagogické lyceum 78-42-M/03

- Pro zájemce o studium G a SPgŠ na Pontassievské 3, Znojmo
- Pro zájemce o studium OA a IT na Přemyslovců 4, Znojmo

Zveme srdečně všechny zájemce o studium!

www.gpoa.cz, e-mail: info@gpoa.cz tel.: 515 158 101

autosklo K+M servis autoskel	autosklo-servis H. Brod a Jihlava servis autoskel	autosklo K+M servis autoskel
Třebíč + Velké Meziříčí	Jihlava	Havlíčkův Brod
AUTOSKLO K+M spol. s r.o. Brněnská 346, Třebíč - Nové Město Mobil:	autosklo-servis H. Brod s r.o. Brněnská 2661/65, Jihlava Mobil:	autosklo-servis H. Brod s r.o. Kyjovská 3281, Havlíčkův Brod Mobil:
734 705 823 E-mail: autosklotr@autosklokcm.cz	606 227 863 E-mail: autoskloji@autosklokcm.cz	734 442 001 E-mail: autoskloh@autosklokcm.cz

Bezplatná telefonní linka: 800 101 189

POTŘEBUJETE VYMĚNIT NEBO OPRAVIT VAŠE POŠKOZENÉ SKLO?

Všechny potřebné dokumenty
na pojišťovnu vyřídíme za vás!

JEDNOU NÁVŠTĚVOU NAŠÍ POBOČKY VYŘÍDÍTE VŠE

SLUŽBY

- Autosklo - prodej, montáž i opravy
- Autofólie, vyhřívání skel

**PŘI KAŽDÉ
VÝMĚNĚ
DÁREK!**

Smluvní servis všech pojišťoven

j10-35D

PIRÁTSKÝ AUTOBUS BUDOUCNOSTI

29. 9. 2020

11:00 Masarykovo
náměstí

VELKÁ BÍTEŠ

13:00 Vratislavovo
náměstí

NOVÉ MĚSTO NA MOR.

15:00 Náměstí
Republiky

ŽDÁR NAD SÁZAVOU

Hana HAJNOVÁ
kandidátka na hejtmanku
Kraje Vysočina

Jan BŘÍŽDALA
kandidát č.2

Blanka LEDNICKÁ
kandidátka č.3

Řešme příčiny regionálních problémů, nikoliv jejich následky

Pojďte s námi věnovat Vysočině pozornost.
Společně s Piráty se zaměříme na:

- efektivní boj s kůrovcem a udržitelné hospodaření,
- zajištění dostatku dobrých pracovních příležitostí na Vysočině,
- personálně i materiálně stabilizované zdravotnictví,
- finančně zajištěné sociální služby, kvalitní a dostupné vzdělání.

více na VYSOCINA.PIRATI.CZ

z10-pirátiD

zadavatel/zhotovitel: Piráti

Vlhká rouška je neúčinná, při výměně si nesahejme na obličej

Situace s návratem onemocnění covid-19 a zhoršená epidemiologická situace v ČR nás donutila opět vytáhnout ochranné pomůcky a nasadit roušky.

Víme však, jak se o ně starat, jak dlouho která pomůcka vydrží a před čím se chránit?

Virus způsobující covid-19 napadá sliznice horních a dolních dýchacích cest. Přenáší se především kapénkami při kašlání, kýchání nebo vydechování nakažené osoby. V těsné blízkosti nemocného se tak můžeme lehce nakazit tzv. přímo vdechováním viru přes kapénky. Ty mohou proniknout našimi sliznicemi, tedy ústy, nosem i očima.

Kapénky se dlouho ve vzduchu neudrží a padají na podlahy a povrchy. Dotýkáním se kontaminovaných povrchů se tak můžeme nakazit tzv. nepřímou.

ŽN vyhledaly instrukce na stránkách České lékařnické komory a na konci článku uvádíme zásadní pokyny k zacházení s ochrannými pomůckami.

Farmaceuti také radí, že jakmile je pomůcka vlhká, ztrácí svoji funkci, a je potřeba nová. To platí jak u ústenek a roušek, tak i u respirátorů.

Použitou pomůcku sejmeme z obličeje za gumíčky nebo šňůrky. Stále máme na paměti, že může být kontaminována viry i bakteriemi. Také nesaháme na přední ani vnitřní stranu. Jednorázovou ústenku vložíme do sáčku, uzavřeme a vyhodíme. Ostatní roušky dle druhu sterilizujeme či dezinfikujeme.

Někteří lidé dělají velkou chybu, když např. po návštěvě lékaře ústenku či roušku schovají do tašky a poté ji použijí znovu. Již je infikovaná. Měli bychom mít u sebe ještě jednu náhradní pomůcku.

Samozřejmě je, že před nasazováním a po sejmutí ochrany obličeje si vždy pečlivě omyjeme ruce pod tekoucí teplou vodou za použití mýdla.

Pokud jsme např. před vchodem

ROUŠEK ve školách se asi jen tak nezbavíme. Úlevu mají prozatím žáci prvního stupně. Na snímku vzpomínka na konec loňského školního roku v ZŠ Palachova. Foto: Lenka Kopčáková

do obchodu, alespoň si před manipulací s rouškou postříkáme ruce kapesní dezinfekcí, kterou se nám vyplatí mít u sebe.

Informace o pomůckách:

Ústenky:

opakované použití NE; účinnost max. 2–4 h / než navlhne; likvidace: vložte do sáčku a vyhoďte

Nanoroušky:

řídte se pokyny výrobce. Opakované použití ANO (max. 3–5 cyklů); účinnost max. 2–4 h / než navlhne.

Sterilizace: 24 h v horkovzdušné troubě na 70°C / 20 min v lihu > vyjměte a vysušte. Mikrovlnná trouba NE!

Bavlněné roušky:

opakované použití ANO; max. 2–4 h / než navlhne.

Likvidace: u dvouvrstvé roušky s vyměnitelným filtrem opatrně filtr vyjměte, vložte do sáčku a vyhoďte.

Sterilizace: vyvařte 10 min / vyperete na 90°C a přežehlete napařovací žehličkou z obou stran. Bavlna je hořlavá! Mikrovlnná trouba NE!

Respirátory: řídte se pokyny výrobce. Opakované použití ANO

(max. 3–5 cyklů); max. 4–8 h / než navlhne

Sterilizace: 24 h v horkovzdušné troubě na 70°C / 30 min v roztoku Sava a vody (10 ml Sava do 1 l vody) > opláchněte čistou vodou a vysušte na radiátoru. Mikrovlnná trouba NE!

Rukavice

(Latex, vinyl, nitril) Opakované použití NE

Na co nepoužívat: při jídle, pití, toaletě aj. Likvidace: vložte do sáčku a vyhoďte.

-lko-

Jak mají lidé v karanténě zacházet se svým odpadem

Epidemiologická situace onemocnění covid-19 začíná nabírat na síle. Možná se někteří z nás ocitnou v karanténě či izolaci.

Víme však, jak v době ohrožení koronavirem nakládat se svým domovním odpadem?

ŽN vyhledaly pár rad na webu společnosti Eko-Kom, zaměřené na systém sběru a recyklace obalových odpadů.

První heslo zní **Chraňme svého popeláře**. Mysleme na pracovníky odpadových firem a neodkládejme své odpady mimo kontejnery a popelnice, aby s nimi popeláři nemuseli přijít do styku.

Pokud jsme v karanténě

Po tuto dobu netřídíme odpady. Tzn. neukládáme je do barevných kontejnerů. Veškerý náš odpad soustředíme do pevného plastového pytle, popř. dvou slabších pytlů. Po naplnění (nejpozději však do 24 hodin) pytel pevně zavážeme a na povrchu postříkáme dezinfekcí. Pak teprve můžeme pytel s odpadem odložit do popelnice či kontejneru na směsný odpad.

Použité roušky, rukavice a kapesníčky také ukládáme do plastového pytlíku, zavážeme jej a pak vhodíme do popelnice či kontejneru na směsný odpad. V žádném případě je nevhazujeme do barevných kontejnerů

na papír, plast či textil. Před rizikem nákazy tak chráníme pracovníky třídících linek. To platí u ochranných pomůcek obecně.

Pokud nejsme v karanténě nebo izolaci

Třídíme odpad, jak jsme zvyklí. Právě nyní se více soustředíme na zmenšení odpadu. Maximálně sešlápneme a mačkáme odpad tak, aby kapacita kontejnerů vydržela co nejdéle. Směsný odpad nadále ukládáme do určených popelnic a kontejnerů.

V době ohrožení koronavirem se také snažíme celkové množství odpadů minimalizovat. Třeba jen tím, že neplýtváme potravinami. -lko-

Roušky se do českých škol vrátily

S účinností od 18. 9. 2020 do odvolání platí ve všech českých školách mimořádné opatření – nošení ochranných prostředků dýchacích cest. Vydalo jej Ministerstvo zdravotnictví ČR.

Výjimku mají žáci prvního stupně a přípravných tříd ZŠ, u kterých se ochrana dýchacích cest v rámci výuky v učebnách nevyžaduje. Žáci nemusí mít roušky ani během přestávek a při pobytu v učebnách.

Ve společných školních prostorách, jako jsou chodby a toalety, již musí žáci i jejich učitelé roušky či respirátory nasadit. Povinnost nosit ochranu dýchacích cest při výuce v učebnách mají žáci, studenti a pedagogové 2. stupně ZŠ, středních škol a všech dalších školských zařízení. Ulevit si od roušky mohou při hodinách tělocviku, zpěvu či při hře na dechové nástroje. -lko-

Po Žďáře bude 26 volebních místností

Zanedlouho půjdeme volit nové zastupitelstvo Kraje Vysočina na příští čtyři roky a senátory za okres Žďár nad Sázavou na dalších šest let.

Volby se uskuteční souběžně v pátek 2. 10. (14 – 22) a v sobotu 3. 10. (8 – 14 hod.).

Volební lístky mají být v našich schránkách nejpozději tři dny před volbami, ale ve Žďáře už je máme s předstihem. V případě, že bychom nedopatřením lístky poškodili nebo si je v den voleb zapomněli doma, můžeme o nové hlasovací lístky požádat okrskovou komisi v naší volební místnosti.

V případě konání druhého kola voleb do Senátu ve dnech 9. a 10. říj-

na již obdržíme hlasovací lístky přímo ve volební místnosti.

Pokud nemáme nařízenou individuální karanténu nebo izolaci z důvodu covid – 19, budeme volit v běžných volebních místnostech jako obvykle.

Ve Žďáře nad Sázavou je celkem 26 okrskových volebních místností, nad jejichž vchodem bude po dobu voleb vlát česká státní vlajka.

Jeden okrsek je vždy pro několik ulic, popř. místních částí. Na webu města je oznámení o době a místě konání voleb s podrobným přehledem, do jaké volební místnosti která ulice náleží.

Zde je základní přehled, jak jsou

volební okrsky rozmístěny po čtvrtích města.

■ Žďár 1

Volební okrsky č. 1 a 2: **Dům dětí a mládeže**, Horní 2

Volební okrsky č. 3 a 4: **Knihovna Matěje Josefa Sychry**, Havlíčkovo nám. 5.

■ Žďár 2

Volební okrsek č. 5: **ZŠ Zámek 4**, Volební okrsek č. 6: **Společenská místnost hasičů**, Zámek 4

■ Žďár 3 a Klafar

Volební okrsky č. 7 a 8: **ZŠ Komenského 6**

Volební okrsky č. 9 a 10: **ZŠ Komenského 2**

Volební okrsky č. 11 a 12: **SŠ obchodní a služeb SČMSD**, Komenského 10

■ Žďár 4

Volební okrsky č. 13: **Gymnázium**,

Neumannova 2

Volební okrsky č. 14 a 16: **ZŠ Švermova 4**

Volební okrsek č. 15: **VOŠ a SPŠ (průmka)** Studentská 1

■ Žďár 5

Volební okrsky č. 17 a 18: **Kulturní dům na Vysočanech**, Na Úvoze 766/15

■ Žďár 6

Volební okrsky č. 19, 20, 21 a 22: **ZŠ Palachova 35**

■ Žďár 7

Volební okrsky č. 23 a 24: **ZŠ Švermova 4**

■ Stržanov

Volební okrsek č. 25: **Budova bývalé školy**, č. p. 28

■ Veselíčko

Volební okrsek č. 26: **Budova Agroslužeb**, č. p. 70. **-lko-**

Knihy od městských historiků přibližují minulost Žďáru

Milovníci historie se v říjnu dočkají již třetího dotisku knihy **Žďárský uličník I. Město Žďár** od historika Regionálního muzea Miloslava Lopaura.

Beznadějně vyprodanou publikaci s historickými snímky z roku 2012 město opakovaně vydává díky daru 1000 dolarů od žďárského rodáka žijícího v USA.

O vydání dalších 600 kusů rozhodla rada města a Žďárský uličník I. věnovaný historii centra bude k dis-

pozici na obvyklých místech. Např. v TIC na Staré radnici, kde je k dispozici i Žďárský uličník II. věnovaný historii Zámku Žďáru.

Novotou voní i publikace dalšího městského historika Stanislava Mikuleho s názvem **Tajemství žďárských kostelů**, z nakladatelství Tváře. Přináší netušené souvislosti a zajímavosti o žďárských sakrálních stavbách. Knihu provází poetické snímky fotografa Milana Šustra.

-lko-

Zajímavosti o Senátu

Kdo se chce dozvědět více o práci horní komory Parlamentu ČR, může zavítat na stránky (www.senat.cz). Krom oficiálních zpráv a přehledů si můžeme rozkliknout oddíl Informace a zajímavosti, který je určen veřejnosti. Najdeme zde např. přehledy, statistiky, kulturní programy, ale nahlédnout také můžeme do časopisu Senát či fotogalerii.

Školákům a zvědavým dětem je určen Web pro mládež, kde se populární ilustrovanou formou dozví, jak Senát funguje a jak se schvalují zákony. **-lko-**

OSVĚDČENÝ HEJTMAN

=

BUDOUCNOST BEZ OBAV

JIŘÍ BĚHOUNEK

VÁŠ HEJTMAN KRAJE VYSOČINA

ČSSD

#USPESNYKRAJ

Zadavatel i zpracovatel: Česká strana sociálně demokratická

Pocházím ze starobylého rodu a mí předci toho hodně pamatují

Bráno na lidský život, jsem dvacetiletý mladý muž. Dětské nemoci mám za sebou a sršim odhodlaností mládí. Říkají mi Kraj Vysočina. Své předky mám až ve 13. století.

■ Lenka Kopčáková

Mám dvanáct bratrů a jednu sestru. Ale ta je vždy něco extra. Je holt stověžatá, a každého dokáže okouzlit. Říká si Hlavní město Praha. Přímou se tetelí, když o ní lidé říkají – No jo, v Praze je blaze.

Však taky brácha Středočeský ji obklopuje jako ochranný štít.

Dobře se vede i jejích nejbližším dvěma bráchům, Sředočeskému a Královéhradeckému.

No, a my další bráskové v různých koutech Česka jsme na tom různě. Když nad námi před lety rokovali učené mudrcové, seřadili nás ostatní dle kvality života do tabulky takto: 4. Jihomoravský, 5. Pardubický, 6. Vysočina, 7. Liberecký, 8. Plzeňský, 9. Jihočeský, 10. Zlínský, 11. Karlovarský, 12. Olomoucký, 13. Ústecký, 14. Moravskoslezský.

Já, Kraj Vysočina, třeba v předpokladech pro zdravý a dlouhý život zaujímám 3. místo, dle přírůstu obyvatelstva a výměny populace zase 9. místo. Z celé české rodiny jsem na 12. místě v podílu vysokoškolsky vzdělaných obyvatel. Ale jedno hrdé prvenství mám! A to ve volební účasti zdejších lidí při krajských volbách. V roce 2012 jsem zvítězil. O čtyři roky později mě o jedno procento předběhl brácha Zlínský. No, uvidíme, jak na tom budu letos...

Je jasné, že my kraje jsme si zpočátku počínaly nezkoušeně. Ještě že máme ten náš rodinný klub – totiž Asociaci krajů České republiky. Na zřízení klubu se dohodli hejtmani a primátor Hl. m. Prahy, když si jednou v lednu roku 2001 vypluli po Labi lodí „Arnošt z Pardubic“.

Shodli se, že společným zájmem je péče o všestranný rozvoj území a o potřeby občanů, žijících v nás, krajích...

Možná ale nevíte, že já, Kraj Vysočina, jsem ze starobylého rodu. Můj pra pra pradědeček, kraj Jihlavský, se narodil v polovině 13. století. Tehdy Přemysl Otakar II., řečený král železný a zlatý, nahradil přežitý hradský systém a v království vznikly správní celky.

Poslouchejte, co mi děda vypravoval. Měl to ještě od svého dědy... Od 15. století existovalo v Čechách 14 krajů, na Moravě se v 16. století ustálilo pět krajů, jako součást obrany před Turky. Např. v roce 1637 se Morava dělila na Brněnský kraj, Olomoucký kraj, Hradištský kraj, Jihlavský kraj a Znojenský kraj... Vidíte, můj prapředek tam byl!

V čele krajů stáli hejtmani, ale sláva

Poslechněte si můj příběh...

jím tak stoupla do hlavy, že do krajských měst se ani neobtěžovali a vše řídili ze svých šlechtických hradů.

Až si na ně „došlápla“ moudrá panovnice Marie Terezie. Svým císařským reskriptem zestátnila krajské úřady a nařídila, že hejtman musí být kvalifikovaným úředníkem a pracovat z krajského města. Počet krajů v Čechách císařovna zvýšila na šestnáct.

Největší změny však přišly po revolučním roce 1848. To se poprvé obje-

nezměnila a země Moravská a Slezská se spojily v zemi Moravskoslezskou.

Nad naší republikou Československou se začala stahovat mračna, a děda Jihlavský musel oprášit němčinu...

Po Mnichovské dohodě (29. 9. 1938) byla republika odtržena pohraničí, tzv. Sudety. Parlament přijal ústavní zákony o autonomii Slovenské krajiny a Podkarpatské Rusi, republika se změnila ve federaci.

Po vstupu německé armády do „zbytkového Česka“ byl v březnu 1939 vytvořen Protektorát Čechy a Morava. Členil se na dvě země a oberlandráty. V červnu 1942 provedl zastupující říšský protektor Reinhard Heydrich reformu. Vrchní zemští radové se označovali jako inspektori říšského protektora.

Dědovi Jihlavskému z toho šla hlava kolem. Náležel hned pod dvě hejtmanství: Mähren Oberlandratsbezirk Brünn (Brno) - a Oberlandratsbezirk Iglau (Jihlava).

Po válce došlo v Československu k obnovení územních celků, které už nespravovali hejtmani a starostové, ale předsedové národních výborů. Kraje byly vymezeny na základě přirozených meziregionálních jednotek.

Na to rád vzpomíná můj táta Jihlavský. V té době to už přebíral po dědovi. V únoru 1949 bylo zřízeno 19 krajů a 179 okresů, coby institucí veřejné správy. Však taky po roce 2000 se toto naše rodinné územní rozčlenění potvrdilo jako dobré. Dnešní krajská struktura jej v podstatě kopíruje.

Podle táty to však trvalo jen do roku 1960, než se „ti nahoře“ zhlédli v sovětském vzoru centralizace lidové správy. Rodinka krajů zeštíhlala, a naši otcové dostali zabrat. Nových 12 krajů se stalo rozlohou zatím největšími územními celky v novodobé historii správy. Podobně byly upraveny i okresy. Ze 179 původních se zredukovaly na 76 celků.

Další změna přišla v listopadu 1990. Byly zrušeny krajské národní výbory, ale např. soudy a policie fungovaly dál „krajsky“. Kompetence KNV byla převedena na ministerstva a okresní úřady, vzniklé z okresních národních výborů.

V prosinci 1997 bylo ústavním zákonem o vytvoření vyšších územních samosprávních celků schváleno 13 nových krajů (+ Praha).

No a prvního ledna 2000 jsem se narodil! Volby do krajských zastupitelstev proběhly hned na podzim a noví lidé mě začali opečovávat od ledna 2001.

A tak jsem tu já, Kraj Vysočina, v očekávání událostí příštích. Sice jste mi za můj dvacetiletý život již dvakrát upravili jméno, ale proti gustu žádný dšputát. Hlavně zůstaňte, lidičky, se mnou!

Dosavadní hejtmani Vysočiny

V novodobé historii krajů v České republice proběhlo od roku 2000 již pět čtyřletých volebních období. Ta dala Vysočině tři hejtmany.

První dva byli shodou okolností rodáci z Dačice.

Ing. František Dohnal

■ Prvním hejtmánem Jihlavského kraje (od r. 2001 kraje Vysočina), byl v letech 2000–2004 **Ing. František Dohnal**, zástupce Čtyřkoalice, navržený KDU-ČSL. Funkce se ujal ve svých 40 letech (* 28. 4. 1960).

Absolvent radiotechniky na ČVUT v Praze a Metropolitní univerzity Praha. V letech 1991 až 1998 starosta Jihlavy. V letech 2005–2012 prezident NKÚ. R. 2010 odsouzen za zneužití pravomoci úřední osoby. Zemřel 10. 8. 2013, ve věku 53 let.

RNDr. Miloš Vystrčil

■ V pořadí druhým hejtmánem Kraje Vysočina byl v letech 2004 – 2008 **RNDr. Miloš Vystrčil**, člen ODS (* 10. 8. 1960). Hejtmánem se stal ve svých 44 letech.

Absolvent Masarykovy Univerzity v Brně. V letech 1998–2001 starosta Telče, v letech 2004–2008 hejtman kraje Vysočina. Ve volbách 2010 se stal senátorem za obvod č. 52 – Jihlava. Od srpna 2020 předseda Senátu PČR.

MUDr. Jiří Běhounek

■ Od roku 2008 je hejtmánem Kraje Vysočina **MUDr. Jiří Běhounek**, nestraník za ČSSD (* 13. 5. 1952, Praha). Funkci přijal ve svých 56 letech. Absolvent Univerzity Karlovy v Praze, později primář ortopedie Nemocnice Pelhřimov. Poprvé byl hejtmánem kraje zvolen 14. 11. 2008, podruhé 9. 11. 2012 a potřetí 1. 11. 2016. V letech 2013 a 2017 byl za ČSSD zvolen poslancem Poslanecké sněmovny PČR.

(foto: archiv Jihlavských listů)

MARTIN KUKLA: V DŮLEŽITÝCH OBLASTECH JSME LÍDREM ČESKÝCH REGIONŮ

Jedničkou hnutí ANO do krajských voleb na Vysočině je náměstek hejtmána Martin Kukla. Na starosti má majetek a ekonomiku. Jeho prací tak je, aby se lidem v kraji žilo minimálně stejně dobře a ideálně ještě lépe než poslední dvě desetiletí.

Právě v roce 2000 se začala psát samotná historie Kraje Vysočina. Má podle vás tento region mezi kraji nějaké specifické postavení?

Žijeme uprostřed Česka, a tak zcela jistě řešíme podobné výzvy, které řeší regiony kolem nás. Nejsme žádnou výjimkou, nicméně jsem pyšný na řadu věcí, které se nám v posledních letech povedly. V důležitých oblastech jsme totiž lídrem českých regionů.

Dvacetileté výročí je rozhodně vhodnou příležitostí se ohlédnout a podívat se právě na to, co se povedlo, ale i na to, co by se dalo udělat lépe. Jaké je tedy v tomhle ohledu vaše hodnocení?

Těší mě, že existuje celá řada věcí, kterými se opravdu můžeme pochlubit. Významně jsme v roce 2019 zjednodušili a zpřehlednili krajské dotace pod Fondem Vysočiny. Do dotačních programů přesouváme zhruba 300 milionů korun, například na podnikání a inovace, vzdělávání, sociální oblast, sport, dopravu a v neposlední

Náměstek hejtmána Martin Kukla má na starosti krajskou kasu, tedy ekonomiku a majetek.

Foto: archiv Martina Kukly

radě také na boj s kůrovcem. Jen loni jsme majitelům lesů a lesním hospodářům na jejich těžký boj uvolnili 100 milionů korun z přebytku rozpočtu roku 2018 a letos dalších 60 milionů tak, aby se finanční podpory dostalo všem žadatelům.

Co dalšího pozitivně ovlivňuje život lidí na Vysočině?

Mnohasetmilionové investice proudí do zdravotnictví i do dopravy, a tak se postupně zlepšuje stav krajské silniční

sítě, tedy silnic II. a III. tříd, opravujeme mosty, silnice, budujeme obchvaty.

A díky investicím rozšiřujeme a zkvalitňujeme poskytování sociálních služeb a rozhodně nezapomínáme ani na školství, naše děti a jejich pohyb. Zkrátka to, že je Vysočina lídrem v investicích, které nezastavila ani antikoronavirová opatření, je, troufám si říct, vidět v každé části našeho regionu.

A že těch částí máme, jsme totiž kraj s nejvyšším počtem obcí – máme jich 704, z toho 35 měst a 43 městysů.

A co rezervy, tedy oblasti, které na rozvoj teprve čekají, ale rozhodně by si ho zasloužily?

Určitě nás trápí již zmiňovaná kůrovcová kalamita, která lesy velmi bolestně zasáhla. Nadále chceme finančně podporovat vlastníky lesů v jejich neúnavném boji.

Cílem je obnovit lesní porosty postižené kůrovcovou kalamitou, protože les je zásobárnou vody, a jak všichni víme nebo postupně určitě všichni zjistíme, dostatek kvalitní vody, zvláště pak té pitné, jednou nebude žádnou samozřejmostí.

Proto je naším cílem do dvou let pomoci obcím na Vysočině, které sužují následky sucha, významně chceme podporovat i stavby ve vodním hospodářství, tedy vodovody, kanalizace, obnovy nebo rekonstrukce malých vodních nádrží včetně rybníků a podobně.

Už jste zmínil zdravotnictví. Zázemí krajských nemocnic je na úrovni, ale často chybí lékaři i jiný zdravotnický personál. Je to jediná výzva spojená s touto oblastí na Vysočině?

Stav krajských nemocnic se v posledních letech opravdu výrazně zlepšil. Máme moderní zázemí vybavené profesionálními přístroji a zvyšujeme nejen komfort pacientů, ale také samotných zdravotníků, bez kterých bychom se neobešli. Opravdu nás pálí dostupnost lékařské péče.

Potřebujeme dostupné zubaře, obvodní i dětské lékaře v každé části Vysočiny a tento cíl budeme podporovat – významně finančně a s velkou energií i systémově.

Také jsem si vědom komplikací spojených s parkováním u krajských nemocnic, které ve svém okolí nemají dostatek míst. Pomoci by měly plánované výstavby parkovacích domů, například pro Třebíč už máme studii a čtyřpodlažní parkovací dům u zdejší nemocnice by mohl stát už v roce 2023.

Co je podle vás klíčem k úspěchu?

Ten hlavní? Je potřeba používat selaský rozum. Komunikace s krajským úřadem musí být jednoduchá, rychlá a na jednom místě. Nesmíme se zavalit papíry a nepotřebnými lejstry, ale lidem naslouchat, jezdit po kraji, vyptávat se, mít přehled o problémech v regionu a nejen o věcech mluvit, ale také je vážně v praxi měnit. Věřím, že společně to zvládneme!

RADEK ZLESÁK: VYSOČINA MŮŽE BÝT MÍSTEM PRO DOBROU KARIÉRU A SPOKOJENÝ RODINNÝ ŽIVOT

Kandidátem hnutí ANO pro krajské podzimní volby je i Radek Zlesák, vysočinský patriot, poslanec, vystudovaný stavař, který svůj volný čas věnuje práci v dětském turistickém oddíle. Jeho velkou prioritou je rozvoj Vysočiny jako místa, kde mladá generace nalezne dostatek kvalitních pracovních příležitostí, tak aby nemusela odcházet do velkých měst a mohla se postarat o generaci svých rodičů a prarodičů.

„Náš kraj trpí odchodem mladých lidí za lepším pracovním uplatněním. Stává se z toho i velký sociální problém, kdy jednotlivé generace v rodině dělí velká vzdálenost. Svět se však mění. V mnohých oborech je již dnes možné alespoň částečně pracovat z domova. To umožňuje mnohým žít na Vysočině, kde jsou velmi příznivé podmínky pro rodinný život a přitom mít velmi zajímavou a dobře finančně ohodnocenou práci ve vzdálenějším místě. To je velká příležitost pro náš kraj, který leží ve středu republiky,“ přibližuje Radek Zlesák.

Říkáte, že Kraj Vysočina je nebrousený diamant. Co se skrývá za tímto pojmem?

Doba, kdy bylo třeba být fyzicky pří-

tomen na svém pracovišti pět dní v týdnu, a to po celou pracovní dobu, je již u mnoha oborů přežitkem. Potřeba pracovat v separaci během corona krize tento trend změny velmi urychlila. Mnoho firem si uvědomilo, že je pro ně využití nějaké formy práce z domova možné, a dokonce jim to nese mnohé bonusy, jako je zvýšená produktivita práce anebo vyšší flexibilita. Vysočina jako region, ze kterého se za rozumný čas dostanete do dvou největších měst naší republiky, z toho může a v blízké budoucnosti bude velmi profitovat. Je třeba tomu přizpůsobit infrastrukturu.

Co musí Kraj Vysočina udělat pro to, aby tento pozitivní trend podpořil?

Základem je dobrá dopravní infrastruktura. Je třeba mít moderní a dobře udržované silnice. Není možné vést důležité silniční tahy centry měst a obcí, kde dochází k velkému zdržení. Nadměrná doprava velmi znepříjemňuje život také místním obyvatelům. Proto je důležité stavět obchvaty měst a obcí, které mají pozitivní efekt jak pro místní, tak i pro motoristy. Dále je třeba mít promyšlenou veřejnou dopravu.

V současnosti se velmi mluví o zavádění Veřejné dopravy Vysočiny (VDV) v našem kraji. Máte na mysli ji?

Problém našeho kraje je ten, že nemá jedno spádové místo, jako je třeba Brno v Jihomoravském kraji. Nelze tak dopravu přirozeně vést do jednoho centrálního bodu. Pokud chceme

Radek Zlesák

nabídnout promyšlenou a pro cestující atraktivní veřejnou dopravu, pak je třeba, aby dopravní systém našeho kraje byl plynule propojen se sousedními kraji. Pro začátek postačí jen tarifně, kdy bude na celou cestu stačit pouze jedna jízdenka. Cestující by tak nemusel několikrát platit za nejdražší první kilometry.

Můžete uvést nějaký příklad?

Představte si, že dojíždíte za prací, za lékařem nebo za studiem z Vysočiny do Brna. Pokud bydlíte v některém větším městě Vysočiny, pravděpodobně budete muset využít místní MHD, abyste se přiblížili buď na vlakové nebo

autobusové nádraží. Následně přestoupíte na vlak nebo autobus, který vás doveze do Brna. Tam ještě využijete místní MHD, abyste se dostali do cíle své cesty. V lepším případě tak budete muset využít dva dopravní systémy, které spolu nejsou sladěny. Budete si muset koupit alespoň tři různé jízdenky, u kterých vždy zaplatíte nejdražší první kilometry.

A jaký je ideální stav?

Chceme dosáhnout toho, abyste nemuseli přemýšlet, jestli cestujete jen po Vysočině nebo jedete už do sousedního kraje. Na cestu by vám měla vždy stačit jedna jízdenka. Tato bude i podstatně levnější, protože na ni ujedete celou cestu.

V poslední době se hodně mluví i o stavbě vysokorychlostní železnice, která má protínat Vysočinu. Jaký to bude mít vliv na náš kraj?

Pro Vysočinu to bude velký přínos. Nejenom proto, že u Jihlavy bude stát samostatný terminál. Tato vysokorychlostní železnice nebude uzavřena jen pro speciální vysokorychlostní soupravy, ale zároveň ji budou moci využívat klasické vlaky, které pak sjedou na stávající železnici a dopraveně obslouží jednotlivá města. Cestování do Prahy se pak zkrátí pod hodinu a do centra Brna se pohodlně dostanete do 30 minut. A to jsou již velmi příznivé časy pro každodenní dojíždění.

Zadavatel: ANO 2011
Zpracovatel: ANO 2011
(PI-z10-10D)

Kultura Žďár n. S.

Kultura Žďár n. S. (štoček)

■ POŘADY PRO DĚTI

So 17. 10. 16.00, Městské divadlo / Divadlo Scéna, Zlín

POHÁDKY Z PÁŘEZOVÉ CHALOUPKY - KŘEMÍLEK A VOCHO-MŮRKA. Daleko za lesem, na pasece. Pod stromy, pod mechem a kapradím stojí pářezová chaloupka. Bydlí v ní dva roztomilí mužíčkové. Veselá pohádka plná hravosti, humoru a písniček.

■ DIVADLA

Divadelní předplatné KOMORNÍ
Ne 11. 11. 19.00, Městské divadlo / Divadlo A. Dvořáka Příbram

MARYŠA. Nejslavnější české drama bratří Mrštíků. Tragický příběh mladé ženy, kterou zničily obecné konvence, rodinná a společenská autorita a pravidla, jimž se nevzepřela. Příběh není ani trochu starý. Každá z postav má svou pravdu a každá by našla sobě podobnou i dnes...**Režie** M. Schejbal, **hrají** T. Töpfer, H. Karochová, A. Fixová ad.

Ne 18. 10. 19.00, Městské divadlo / Umělecká agentura Pierot

ŽENA, KTERÁ UVAŘILA SVÉHO MANŽELA. Vtipná černá komedie je exkurzí do světa žárlivosti, nevěry, klamů a ponížení. Ukazuje nový význam rčení, že „láska prochází žaludkem“. Originální řešení manželského trojúhelníku by měli shlédnout všichni, kdo někdy situaci prošli, procházejí nebo budou procházet...**Režie** P. Kracik, **hrají** I. Svobodová, N. Boudová, O. Brancuzský.

Divadelní předplatné ZELENÉ
Út 27. 10. 19.00, Městské divadlo / Divadlo v Rytířské

ČAS POD PSA. Bouřka, do které by ani psa nevyhnal, zažene tři ženy do zadní části bistra, protože je zcela obsazené. Téměř se neznají, jsou odlišné - energická manažerka, svobodná matka a tajemná intelektuálka. Postupně odhalují své problémy, strach z osamocení, touhy i sny...**Režie** J. Nvota, **hrají** T. Kostková, M. Málková, E. Josefíková, P. Nečas / K. Zima

Divadelní předplatné ŽLUTÉ
St 28. 10. 19.00, Městské divadlo / Divadlo Palace

PENSION PRO SVOBODNÉ PÁNY. Do pokoje v pensionu si nájemník přiveď slečnu, čímž poruší upjaté předpisy domovního řádu. Pocta klasické komedii přiodené do elegantního, bezstarostného a nostalgického hávu secese v počátku 20. století. V atmosféře úplňkové noci bláznivé situace získávají až pohádkově něžnou vůni...**Režie** J. Dulava, **hrají** P. Děrgel, M. Doležalová / A. Fialová / L. Zahradnická, L. Příkazký, K. Pindejová, V. Liška / Z. Velen, P. Miklovič ad.

■ KONCERTY

Út 6. 10. 19.00, Dům kultury EWA FARNA: Málo se známe – TOUR 2020
So 10. 10. 20.00, Dům kultury ŠKWOR Uzavřené kruhy – TOUR II

Út 13. 10. 19.00, Café u tety Hany TOMÁŠ LINKA A PŘÍMÁ LINKA

Út 20. 10. 18.00, Kino Vysočina SWING A NEJEN SWING Koncert Žďárského swingového orchestru.

Čt 22. 10. 19.00, Městské divadlo THE BACKWARDS – BEATLES REVIVAL
So 31. 10. 15.00, Dům kultury LOLLI-POPZ – VELKÉ SHOW

■ ZÁBAVNÉ POŘADY

Po 26. 10. 19.00, Městské divadlo SCREAMERS

■ VÝSTAVY

23. 10. - 1. 11. Galerie Stará radnice JAROSLAV VYSKOČIL / DOTEKY EMOCÍ

Otevřeno út - pá (10 - 12 a 14 - 17), so, ne a sv. (14 - 17)

Do 31. 10. Městské divadlo MICHAL OLŠANSKÝ / OBRAZY. Otevřeno hodinu před a během představení.

!Kvůli neustále se měnící situaci sledujte stránky www.dkzdar.cz!
Předprodej vstupenek: Pokladna DK: po, út, st (13 - 17 hod.)
ON-LINE předprodej – www.dkzdar.cz.

Konání akcí si ověřte

Epidemiologická situace v ČR i na Vysočině se mění každým dnem. Konání akcí a případná bezpečnostní opatření ověřujte prosím přímo u pořadatele. Vzhledem k mimořádné situaci nemá redakce kapacitu na průběžnou kontrolu, zda nebyla akce zrušena či přeložena. **-red-**

Kino Vysočina

Čtvrtek 1. října

17.00 PRAVDA - Catherine Deneuve v hlavní roli! Drama (Fran. / Jap. 2019, T 12+ 2D)

19.30 ŠARLATÁN - Životopisné drama (Čes./ Irs. / Pol. / Slov. 2020, ČD 12+ 2D)

Pátek 2. října

17.00 KRAJINA VE STÍNU - Historické drama (Čes. 2020, 15+ 2D)

19.30 BÁBOVKY - Romantický (Čes. / Slov. 2020, ČD 12+ 2D)

Sobota 3. října

14.30 PRINCEZNA ZAKLETÁ V ČASE - Pohádka (Čes. 2020, 2D)

17.00 TENET - Sci-Fi (USA / V. Brit. 2020, T 15+ 2D)

19.30 AFTER: PŘIZNÁNÍ - Romantický (USA 2020, T 12+ 2D)

Neděle 4. října

14.30 PINOCCHIO - Fantasy rodinný (Ital. / V. Brit. / Franc. 2019, ČD 2D)

17.00 ŽALUJI! Roman Polanski a jeho nový film – Historické drama (Franc. / Ital. 2019, T 12+ 2D)

Čtvrtek 8. října

17.00 SVĚT PODLE MUCHY - Dokument (Čes. 2020, 2D)

19.30 BÁBOVKY - Romantický, opakování.

Pátek 9. října

17.00 SAMOTÁŘI - Obnovená premiéra kultovního filmu. Drama komedie (Čes. / Slovin. 2000, ČD 15+ 2D)

19.30 BÁBOVKY - Romantický, opakování.

Sobota 10. října

14.30 DĚDA POSTRACH RODINY - Rodinná komedie (USA 2020, ČD 2D)

17.00 SMEČKA - Sportovní drama (Čes. 2020, 2D)

19.30 BÁBOVKY - Romantický, opakování.

Neděle 11. října

14.30 LÉTO PATŘÍ REBELŮM - Rodinný dobrodružný (Slov / Něm 2020, ČD 2D)

17.00 PRO BALÍK PRACHŮ - Krimi (USA 2020, T 15+ 2D)

Čtvrtek 15. října

14.30 Bio senior: ŠARLATÁN - Životopisné drama, opakování

17.00 KAREL - Dokument (Čes. 2020, 2D)

19.30 Filmový klub: CORPUS CHRISTI - Drama (Pols. 2019, T 15+ 2D)

Pátek 16. října

17.00 KAREL - Dokument, opakování

19.30 GRENLAND: POSLEDNÍ ÚKRYT - Katastrofický thriller (USA 2020, T 12+ 2D)

Sobota 17. října

14.30 ŽÁBY BEZ JAZYKA - Drama (Čes. / Slov. 2020, ČD 15+ 2D)

17.00 SMRT NA NILU - Mysteriózní drama (USA 2020, T 2D)

19.30 KAREL - Dokument, opakování

Sobota 17. října

14.30 KAREL - Dokument, opakování

17.00 ŽÁBY BEZ JAZYKA - Drama (Čes. / Slov. 2020, ČD 15+ 2D)

19.30 KAREL - Dokument, opakování

Neděle 18. října

14.30 ČERVENÝ STŘEVÍČEK A 7 STATEČNÝCH - Animovaný rodinný (Již. Korea 2019, ČD 2D)

17.00 KAREL - Dokument, opakování.

Z důvodu neustále se měnící epidemiologické situace sledujte stránky www.dkzdar.cz!

Regionální muzeum

Do 15. 11. ((út – ne: 9 – 12 a 12.30 – 17, Tvrz)

■ NA VŠECH FRONTÁCH

Výstava modelů letadel a techniky ze 2. sv. války. Exponáty členů Třebíč Nuclear Model Club, skládající mezinárodní úspěchy. Výstava je věnována 75. výročí ukončení 2. sv. války dne 2. 9. 1945.

Precizně zpracované modely známých i méně známých letadel, tanků, zbraní a další techniky z východní, západní, italské, africké i tichomořské fronty, stejně jako modely a snímky techniky, která se vyskytovala zejména koncem války na Žďársku. K vidění originály palných zbraní jako je německá útočná puška MP-44, kulomet MG-42, samopal MP-40, pistole Walther P-38, puška Mauser 98K, sovětský samopal Sudajev vz. 43, karabina Mosin vz. 44 a britská puška Lee Enfield.

■ Do 1. 11. (út – ne: 9 – 16 h), Tvrz

■ VÝPRAVY DO HISTORIE ŽĎÁRU, komentované procházky centrem přízvisobené věku. Vhodné i pro školky a školy.

■ VÝPRAVY PO STOPÁCH VÁLKY, komentované procházky se zaměřením na žďárské události konce 2. sv. války. Pořádá Regionální muzeum po objednávkách pro skupiny od 5 osob nebo rodiny s dětmi, mimo pondělí.

Do 31. 10. (út – ne: 9 – 11.30 a 13 – 16.30) Tvrz

VĚŽ OTEVŘENA - Kostel sv. Prokopa. Doba prohlídky 25 minut, výklad průvodce dle zájmu. Zdarma. Účastníci obdrží razítko o zdolání sto a tří schodů. Koná se mimo pondělí a deště. Po objednávkách pro skupiny od 5 do 15 osob, nebo rodiny s dětmi.

Akce lze objednávat na tel: 566 688 116; 731 181 839 nebo osobně na Tvrzi. **-red-**

Knihovna M. J. Sychry

TÝDEN KNIHOVEN

(5. - 11. 10. 2020)

■ 5. 10. přednáškový sál KNIHOVNA SENIORŮM - cyklus přednášek z různých oborů určený seniorům.

8.00 - 9.30 Jan Kuča: Lidový kroj žďárských hor;

10.00 - 11.30 Marie Žilová: Povídaní o krojovaných panenkách.

Přihlášky předem v odd. pro dospělé čtenáře.

■ 7. 10. 18.00 přednáškový sál **BĚLORUSKÝ SEN** - dokumentární film v rámci projektu Promítej i ty! Snímek je poctou všem Bělorusům, pro něž byla svoboda hodnotou, za kterou bojovali. Bližší pohled na totalitní praktiky státního aparátu, který se neštítí mediální propagandy, zneužívání tajné policie, vyhrožování a vykonstruovaných procesů.

■ 8. 10. 17.00 přednáškový sál **PO STOPÁCH JIHOMORAVSKÝCH VOJÁKŮ V KARPATECH 1915** - 13. zeměbranecká pěší divize v bojích první světové války – Karpaty 1915, přednáší Radim Kapavík ze sdružení Signum Bel-li 1914.

■ BURZA KNIH - odd. pro děti a mládež, odd. pro dospělé čtenáře

BURZA ČASOPISŮ - čítárna, odd. pro děti a mládež, pobočka ul. Nádražní

15. 10. 17.00 přednáškový sál **VIETNAM** - cestopisná přednáška Milana Václavíka, průvodce ve Vietnamu. Země plná krásných pralesů, kulturních tradic, extrémního ekonomického růstu i komunistického režimu. M. Václavík se věnuje extrémním kuchyním ve světě. Degustace durianu a sušených červů (larev potměníka).

26. 10. 14.00 odd. pro děti a mládež **HALLOWEEN** - tvůrčí dílna pro děti se Zdeňkou Formánkovou.

Říjen, odd. pro děti a mládež **DOBRODRUH TIMO A JEHO VÝPRAVA ZA DOBRODRUŽSTVÍM** - Přidejte se k Timovi a vydejte se na dobrodružnou výpravu po knihovně. Interaktivní hru spojenou se soutěží o komiksy připravilo pro knihovny nakladatelství CREW.

Výstavy v říjnu

Galerie u Sychry **VE STOPÁCH DAUGEROVÝCH** - výstava fotografií Pavla Remara

Čechův dům **SOUZNĚNÍ** - výstava fotografií Milana Šustra zachycující svět mezigeneračních vztahů. Snímky zapůjčil v rámci oslav Mezinárodního dne seniorů žďárský Senior a Family Point.

Církev československá husitská

Čt 22. 10. 16.00, Husova kaple, Kopečná 13

FILMOVÝ VEČER S JANEM AMOSEM KOMENSKÝM

Ukázkami z připravovaného televizního seriálu „Labyrint světa a ráj srdce“ k 350. výročí Učitele národů nás provede producent seriálu David Loula.

V závěru setkání diskuse, která se vymotá z labyrintu tohoto světa a nalézá ráj ve svém srdci.

Zve rada starších CČSH.

Služby

Angličtina a němčina

■ Skupinové a individuální kurzy anglického a německého jazyka všech pokročilostí. Příprava na maturitu a zkoušku FCE. Skupinové kurzy zahajujeme vždy v únoru a září v rozsahu 18 výukových bloků a před zahájením máte možnost účastnit se zdarma 2 následových hodin. Individuální výuku nabízíme v průběhu roku dle dohody včetně Business and Technical English.

Systémy jakosti s.r.o., Horní 30, Žďár n.S. (HOTEL FIT, 4.p.), tel: 727 882 103, 566 620 261, www.systemy-jakosti.cz

Cvičení

■ Studio Formička, Horní 30, hotel Fit, Žďár n. Sáz.

Tvarování postavy, odbourávání tuku v podtlaku Vacushape, cvičení na rekondičních lavicích, celotělové zábaly, lymfodrenáže, solárium.
www.studioformicka.cz, tel. 566 626 130, 604 231 229

Geodetické práce

■ Ing. Petr Novák, kancelář č. 506, Dolní 165/1, Žďár nad Sázavou, tel.: 732 207 358, e-mail: gp.novak@seznam.cz
Geodetické práce pro katastr nemovitostí a pro výstavbu. Zaměřování pozemků a staveb, vytyčování hranic, podklady pro projekty, zaměř. skut. provedení staveb.

Kamenictví

■ Kamenictví Cafourek, Jamská 1670/30, 591 01 Žďár nad Sáz., Tel: 603 293 136 www.kamenictvicafourek.cz, Pomníky – urnové, 1 a 2 hroby, přírodní materiály. Nápis a opravy písma. Doplnky: žula, nerez, bronz. Renovace pomníků.

■ KLIMATIZACE-TEPELNÁ ČERPADLA-VZDUCHOTECHNIKA
Prodej, montáž, servis, pravidelné kontroly.
www.svetklimatizaci.cz
Tel.: 728 385 371
Jihlavská 1148/16, Žďár nad Sázavou

Malíři

■ MALBEST, Nádražní 37/2, Žďár nad Sázavou, tel: 603 225 457-8. Veškeré malířské a natěračské práce včetně úklidu. Natěry fasád včetně lešení. Protipožární natěry včetně atestu, drobné zednické práce.
www.malbest.estranky.cz

■ Chromý Pavel, Na Úvoze 16, Žďár nad Sázavou, tel: 604 327 730. Malby, natěry. Malby včetně úklidu. Natěry oken, střeš, dveří, fasád. Drobné zednické a obkladačské práce.

e-mail: pavelpajos@seznam.cz

Krejčovství

■ Krejčovství Dita Horká, Jamská 30, Žďár nad Sázavou. Návrhy a šití na míru, stříhová služba, úpravy a opravy oděvu.
Tel: 608 645 449

Prodej pevných paliv

■ UHLOPARK KŘEŠTAN - rozvoz kvalitního bílinského uhlí OŘ2, OŘ1, KO a německých briquet za nejnižší ceny v okolí Žďáru n. S. Skládání až do vzdálenosti 7 m a výšky 2 m. Přístavení kontejneru, prodej písku a kameniva, autodoprava.

Tel. 733 536 004,
e-mail: rudolfkrestan@seznam.cz,
www.krestan-uhli-sterky-pisky.cz

■ Tiskárna UNIPRESS s.r.o., Jamská 57, průmyslová zóna, Žďár nad Sázavou. Tiskneme letáky, tiskopisy, katalogy, obálky, brožury, knihy, vizitky, samolepky, plakáty, pozvánky...
Grafické zpracování, výsek, ražba, číslování, perforace, knižní vazby. Diplomové práce – tisk a vazba.

Tel.: 776 770 372, www.unipress-zr.cz

Žaluzie

■ Bednář Svatopluk, prodej-montáž-servis stínící techniky, včetně venkov.rolet, text. rolet, sítí proti hmyzu a markýz.

Tel.608 111 995 www.zaluzie-bednar.cz

■ Josef Havelka - zakázkové truhlářství. Výroba, montáže a opravy kuchyní, nábytku, atyp. stavebně - truhlářských výrobků. Soustružení dřeva.

Žitná 20, Žďár nad Sáz., 5, tel: 607 574 429, e-mail: josef-havelka@centrum.cz

Zahradnictví

■ Zahradnictví u Chlubnů nabízí:

jjahody, růže, angrešt, rybíz, maliny, rakytník, ovocné a okrasné stromy, macešky, trvalky, chryzantémy, dušičkové vazby, sušené a umělé květy, substráty a hnojiva.

Otevřeno Po – So od 7,30 do setmění,
tel. 607 285 194, 724 960 317,
www.uchlubnu.cz

OZNAMOVATEL

NEMOVITOSTI

■ Prodám zachovalý větší RD v Dol. Heřmanicích u Vel.Meziříčí. Mám zájem o byt 2+1 v Třebíči. Možná výměna+doplatek za RD.
Tel.: 731 175 809

**Inzerujte
ve Žďárských
novinách**

**Čte nás
více než
30 000
čtenářů**

Kontakt: Markéta Mayerová
mob.: 732 235 415
e-mail: nzr.reklama@centrum.cz

Martin Mrkos: Žďársko může být vzorem

Starosta Žďáru nad Sázavou Martin Mrkos pracoval jako ekonom v zahraniční firmě, teď své úsilí věnuje rozvoji města.

Starostou Žďáru jste už dva roky. Jak se za tu dobu Žďár proměnil?

Chci Žďár dostat mezi desítku nejatraktivnějších měst pro život v republice. Je to běh na delší trať, ale během dvou let se už podařilo realizovat řada projektů.

Nové cyklostezky, Nádražní ulice, Farská humna a budova bývalé Vodárny. Rekonstrukce sídliště Vodojem, nová průmyslová zóna. Podařily se ekologické projekty – retenční nádrž nebo obnova polních cest a výsadba stromů.

Žďár teď zbavujeme relikvů divokých devadesátých let a socialismu. Město musí být čisté a upravené, působit svěže a harmonicky. Postupně se budeme zbavovat také vizuálního smogu. Připravují se další projekty, jako je revitalizace náměstí a atria, výstavba obecních bytů a mnoho dalších.

Letos v krajských volbách jste na předních příčkách kandidátky Starostů pro Vysočinu.

Starostové jsou srdcaři. Starostové jsou komunita, pro které je poctivá práce pro lidi a místo, kde žijí, životním stylem. A hlavně máme úžasný tým.

Když chcete něco dokázat, musíte pracovat ve skvělém týmu. A já nemám rád políčkaření. Prosperita Žďáru bude vždy vyšší, když se bude dařit obcím v celém regionu. Jsme na jedné lodi.

Co byste v kraji změnil, pokud byste se stal krajským zastupitelem?

Musíme zlepšit stav silniční sítě, budoval obchvaty obcí, urychlit napojení na páteřní komunikace. Určitě bych usiloval o fungující integrovaný dopravní systém, to je krevní oběh regionu. V tom vidím velkou příležitost pro zlepšení, současně nastavovaný systém VDV má velké rezervy. Je-li inspirací sousední IDS JMK, proč nemít něco obdobného u nás.

Rozhodně k tomu patří i agenda životního prostředí. Myslím si, že Žďársko může být vzorem v tom, že zde budou znovu pěkné, odolné lesy a krajina plná vody. Že Žďár sám o sobě může být regionálním centrem dobře placené a kvalifikované práce. Celý rozhovor se starostou Žďáru nad Sázavou najdete na webu www.provysocinu2020.cz (PI-z10-1SD)

Provádíme výkup kůží (králík, liška, kuna, ovčina, lesní zvěř) a jejich činění na zakázku

Nabízíme

- prodej palivového dřeva (tvrdé suché skladované v hale)
- pořez dřeva
- prodej stavebního řeziva

Stanislav Novotný
Uhřetovské 36, 588 32 Brtnice
Tel. 602 150 297
www.kozesinyzvysociny.cz

KOUPÍM

Vše vojenské a policejní z období socialismu, I. republiky, I. a II. světové války. Např.: odznaky, vyznamenání, šavle, bodáky, opasky, celty, mapy, fotografie. Uniformy zejména generálské, pohraniční stráž, výsadkářské a jiné i nekompletní.

Odznaky vojenské, sportovní, podnikové a veškeré řády a vyznamenání

tel.: 777 601 120

J10-31D

Své operní výročí pěvec oslavil doma

Nepřehlédnutelný zpěvák s ryšavými vlasy, nezdolnou pracovitostí a trochou té zdravé drzosti. Jakub Pustina, představitel nejnáročnějších Wagnerovských rolí, oslavil patnáctou operní sezónu. Učinil tak doma, se Žďáráky.

■ Lenka Kopčáková

V polovině září si žďárští milovníci opery, navzdory koronaviru, užili Jakubovy nejpoblíbenější pěvecké a orchestrální skladby, které zpěváka provázejí po celou kariéru. V městském divadle se totiž konal galakonzert 15. ročníku festivalu „Jakub Pustina a jeho hosté“ s doprovodem Symfonického orchestru města Boskovic.

Jakub Pustina je důkazem, že život občas přináší velké změny a jak se může nadšený amatér vypracovat v uznávaného profesionálního pěvce.

Už od dětství byl Jakub zapřísašlý chemik a chemii i vystudoval.

Nesnáší role milovníků, zato jej baví padouši

Hudba k jejich rodině patří. Zpívali všichni. „Zvláště babička, která když nemluvila, zpívala. Vlastně jsem snad nezažil, aby mlčela,“ uvědomuje si.

Maminka tajně doufala, že z Jakuba bude pěvec a netušila, že se tak jednou stane. On zatím čaroval se zkumavkami. „Můj pokojíček, to bylo nebezpečné chemické pracoviště,“ směje se.

Až jednou při družbě pardubické chemické průmyslovky a tamní konzervatoře Jakub neodolal hozené rukavici. Prý, kdo z chemiků si to chce zkusit na jevišti. Zaspíval, šokoval a okamžitě měl nabídku k přestupu na konzervatoř. Tehdy zapřísašlý chemik odmítl. Přitom sám netušil, že hudba jej právě lapila...

Měl nejlepší učitele

Ještě studoval analytickou chemii na Karlově univerzitě, ale opera mu nedala spát. Začal se učit zpívat. Měl štěstí na učitele. Václav Zitek, přední sólista ND a tehdejší národní umělec předal mladému pěvci neocenitelné zkušenosti.

Při mistrovských pěveckých kurzech si odvážného mladíka všiml světoznámý tenorista Peter Dvorský. Stal se Jakubovi rádcem a později kolegou. Dvorský dokonce označil Pustinu za svého nástupce.

Úplně první Jakubův úspěch nastal v roce 2004, kdy vyhrál mezinárodní pěveckou soutěž Pražský pěvec. Dnes je Jakubovi 38 let a dosud ovládl operní pódia v nejméně dvaceti zemích. Nejdříve koncertoval v Austrálii, Asii a na Novém Zélandu. Rád se ale vrací domů do Žďáru ke své mladé rodině a relaxuje prací v zahradě.

OPERNÍ kostým občas vymění za montérky. Jakub Pustina prý nejlépe zrelaxuje v zahradě. A má malou pomocnici.

DVA JAKUBOVÉ. Zde asi jablko nepadne daleko od stromu. Syn si již v šesti letech prozpěvoval árii z Wagnera a zajímá se o chemii. Foto: archiv J. P.

Jak Jakub Pustina říká, profesně se nejlépe cítí v rolích pořádných padouchů nebo komických postav, kde si může ze sebe udělat legraci... „Role klasického milovníka s árií pod balkonem, no to mě vůbec nezajímá,“ zdůrazňuje se smíchem. Tvrdí o sobě, že je hrozný perfekcionista a nesnáší, když zpěvákům opery není rozumět. Mezi Jakubovy nejvýznamnější organizační počiny patří podpora mladých talentů při Mezinárodní pěvecké soutěži Gabriely Beňákové v operním zpěvu pro 35 zemí světa a putovní festival „Jakub Pustina a jeho hosté“.

Proměna barytonu v tenor

Jakubovi žďárští příznivci si jistě vybavují z dřívějšího jeho pořádně sytý baryton. Svou hlasitostí začínající zpěvák překvapoval. Vzpomíná, jak se musel krotit, aby při společném koncertu nepřezpíval Žďáráček, pěvecký sbor svého dětství.

Pěvec je vůbec samé překvapení. Před šesti lety neobvykle zaplul do wagnerovských vod, domény mnohem starších a vyzrálých kolegů. A tak jako dvaatřicátník svůj baryton ve spolupráci s legendární sopra-

nistkou Gabrielou Beňákovou přetransformoval do tenorových nuancí... Dnes je Jakub Pustina majitelem vzácně zabarveného tenoru a dle znalců wagnerovské opery má zcela ojedinělý hlas.

A jak se to stalo? Cílevědomý muž s úsměvem vzpomíná, že první impuls přišel někdy v roce 2013 od ředitelky panamské opery Ireny Sylyay, s níž zpíval v bratislavském Národním divadle.

„Jednou po vystoupení mi říká: „Podle mě ty nejsi baryton, ale wagnerovský tenor. Kroutil jsem hlavou. Měl jsem zafixováno, že provedení Wagnera je něco příšerně těžkého,“ vzpomíná Jakub Pustina. Ale když si pak o samotě přezpíval tenorový part se zpěvákem v nahrávce, věděl, že na tom něco je...“

Má rád výzvy

Kdo Jakuba zná blíž, ví, že pod jeho naškrobenou „skořápkou“ je sympaták, jemuž dlouho netrvá udělat si legraci sám ze sebe.

„Slavný Plácido Domingo tvrdil, že nikdy nezpíval těžší roli, než ve Wagnerově opeře Lohengrin. Takže to byla pro mne jasná volba,“ říká. Po pěti hodinách tenorové „zkoušky ohněm“, kdy zpíval naplno, prý měl hlas svěžejší jako nikdy předtím. A co víc - Wagnerovy skladby Jakuba přímo okouzly. To je koneckonců i slyšet... „Jakoby mi byl Wagner ušíť na míru,“ vyznává se.

Wagnerova libreta, plná intenzivního příběhu, představují pro umělce extrémně náročný oříšek a Jakub Pustina to bere jako výzvu. Wagnerovskou operu přirovnává k olympijskému sportovnímu výkonu.

„Proslulé touto hudbou je prý operní divadlo Bayreuth nedaleko Mnichova. Teprve tam pochopíte, že lidé nechodí jen na tu krásnou hudbu plnou emocí, ale oni chodí právě na ty olympijské výkony,“ říká Jakub.

A tak si Pustina v roce 2015 troufl na nejprestižnější soutěž „Wagnerstimmen“ v Karlsruhe. Z mnoha set pěvců postoupil do semifinále „17“, ve finále skončil sedmý. „I když jsem vyhrál v minulosti mnoho soutěží, považuji toto umístění za jeden z mých největších osobních úspěchů,“ ohlíží se s pokorou.

Rovnou po hlavě

Pár dní nato telefon. Prezidentka mezinárodní Wagnerovské společnosti. „Prý jestli umím Erika z Bludného Holanďana. Drže jsem odpověď, že ano. Hned chtěla nahrávku - a mě až „polilo“. V životě jsem tu operu neviděl,“ přiznává Jakub.

Kontakt přišel ve středu, ve čtvrtek se naučil árii, pátek strávil ve studiu, a ten samý den nahrávku odeslal... Odpověď přišla obtem - s pozvánkou do Berlína.... Tam Jakub absolvoval náročnou zkoušku, ale hlavní roli v Bludném Holanďanovi dostal. „A tak jsem se stal součástí Wagnerovské produkce. Brzy jsem ale poznal dosud nepoznané...“, předesílá.

(Pokračování na str. 23)

Své operní výročí pěvec...

(Dokončení ze str. 22)

Wagnerovská opera je totiž postavena na "extremismu". Slabost, nepřesnost a nevědomost se neodpouští... Ale právě proto má tato opera po světě tolik příznivců.

Při práci na náročném repertoáru si Jakub často vzpomene na svého prvního učitele Václava Zítka. „Zdůrazňoval správné používat hlas, hlasivky a srdce... A to mohu potvrdit. Kdybych se totiž u Wagnera nechal strhnout jen srdcem a chladně nekalkuloval s pěveckou technikou, asi bych do konce vystoupení nevydržel,“ připouští zpěvák.

Extrémní hudba extrémně

Do asijského Singapuru vyjeli na celý měsíc. Zkušební procesy, které Jakub znal do té doby, jsou nyní procházkou růžovým sadem... To samé platí o vlastním představení. Ale právě to je typické pro profesionálně připravenou Wagnerovskou operu. Extrémně náročná hudba v extrémních podmínkách a s extrémními požadavky.

„V tamním bayreuthském divadle není klimatizace. Při teplotě až 45°C diváci omdlávají, a ze zpěváků jen lije,“ líčí zpěvák. A jestli je takový způsob práce odrovná, toho se Jakub Pustina nebojí. Wagnerovu hudbou je unesen. „Je pro mne velkým závazkem, že mám dar patřit do hrstky lidí na světě, co zvládnou zpívat Wagnera,“ říká. Navíc odborníci jeho hlas

pro wagnerovské pojetí oceňují jako absolutně unikátní. „No, a to bych byl blázen, kdybych do toho nešel,“ poukazuje se smíchem.

Současně připravuje vůbec nejnáročnější a nejrozsáhlejší Wagnerův part Tristana z opery Tristan a Isolda, který má mít premiéru 9. října. „Opera trvá více než čtyři hodiny a Tristan zpívá neuvěřitelné dvě a tři čtvrtě hodiny extrémního partu,“ přibližuje.

Pověstné jablko...

Jakub Pustina je otcem dvou dětí a stále častěji prý vzpomíná na maminku trpělivost. Jakub II. se nějak podezřele zajímá o chemii a vědy. „Už jako prvňáček chtěl před spaním namísto pohádek četbu encyklopedií. Dceruše budou tři roky a zatím se mnoho hudebně neprojevuje. Ovšem energii a sílu hlasu po mě asi zdědila,“ směje se hrdý otec. S ohledem na vědce v obou rodinných větvích očekává vše.

Své děti prý Pustina do hudby nutit nebude. Stačí, že zpěv zní celým domem a potomky vlastně provází již od prenatalního období.

„Jednou jsem se učil Wagnerovu Valkýru. Je tam krásná melodie o zimní bouři. No a pak večer sedíme u televize, syn si zhrnuje bagrem lego, a u toho si prozpěvuje právě onu árii, i se správnou německou intonací...“ vzpomíná Jakub Pustina. Že by ono pověstné jablko, co nepadne daleko od stromu?

Senioři ČR

V souvislosti s druhou vlnou koronavirové krize rušíme oslavu Mezinárodního dne seniorů a 30. výročí založení Svazu důchodců (3. 10.) a zájezd do Kudowy Zdroje (22. 10.).

Turistika:

Pá 2. 10. Kyjov - Dědkovská hora - Netín (9 km) 10.05 nádraží
Ne 11. 10. Kadov - Podmedlovský mlýn - Fryšava (6,5 km) 13.35 Žižkova
Ne 18. 10. Hruškové Dvory - NS Karla Lówa - Malý Beranov (8 km) 11.50 nádraží
Ne 25. 10. Tišnov - Předklášteří - zřícenina hradu Čepička - Tišnov (8 km) 10.20 nádraží.

Hokej SKLH Žďár n. S.

zimní stadion

3. 10. 8.30 a 10.15 Krajská liga žáků - Třebíč
3. 10. 12.30 a 14.30 Žákovská liga žáků - Střelci Jindřichův Hradec
3. 10. 17.30 A mužstvo - Kopřivnice
7. 10. 18.00 A mužstvo Znojmo
10.10 Krajská liga žáků ICE Dragons Telč
10.10. Žákovská liga Jihlava
17.10. Dorost Třebíč
21.10. 18.00 A mužstvo Velké Meziříčí
28.10. Žákovská liga žáků IHC Králové Písek
28.10. 18.00 A mužstvo Hodonín
31.10. Krajská liga žáků Pelhřimov
31.10. Žákovská liga žáků Tábor

Kam s českými turisty

3. 10. Křtiny - Arboretum (10 km) 6.15 ČD
10. 10. Tišnovská padesátka (12 km) 8.15 ČD
17. 10. Podzimní Vysočina (12 km) 8.00 sokolovna
24. 10. Nové Město n/M - Kadov (15 km) 8.30 ČD
31. 10. Hády (15 km) 6.15 ČD
Říjnové vycházky pro žďárskou veřejnost. Každý jde na vlastní nebezpečí.

Kopaná

Domácí zápasy, stadion Bouchalky
Muži A - Moravskoslezská divize
Ne 4. 10. 15.00 - Havlíčkův Brod
Ne 18. 10. 14.30 - Žďárec n. D.
So 31. 10. 14.00 - Lanžhot

Muži B - 1. A třída
So 10. 10. 15.00 - Dukovany
Ne 25. 10. 14.30 - Budišov

Dorost st. + ml - Moravskoslezská divize
Ne 11. 10. 10.45 + 13.00 - Pelhřimov
So 24. 10. 10.00 + 12.15 - Svratka Brno

Dorost B - 1. třída
So 3. 10. 13.00 - Velká Bíteš
So 17. 10. 14.30 - Rokytice n.R.

Žáci U15 + U14 - Moravskoslezská divize
So 17. 10. 10.00 + 12.00 - Vyškov

Žáci U13 + U12 - Moravskoslezská žákovská liga
So 3. 10. 10.00 - FC FASTAV Zlín
Ne 18. 10. 10.00 - Sigma Olomouc
So 31. 10. 10.00 - Boskovice

Žáci U13 + U12 „B“ - Okresní přebor
So 10. 10. 13.15 - Nová Ves

Žďárské noviny

Vydává: Parola spol. s r.o., IČ 18199283, Fritzova 1552/34, 586 01 Jihlava, www.jihlavske-listy.cz/nzr - Vychází 1x měsíčně v nákladu 10.400 ks, zdarma do každé domácnosti, č. 10 vyšlo 25. 9. 2020. Vychází od roku 1994.

Adresa redakce: Horní 28, 591 01 Žďár nad Sázavou - **Redaktor:** Lenka Kopčáková, mob.: 736 193 687, e-mail: nzr.redakce@centrum.cz - **Inzerce:** mob.: 732 235 415, e-mail: nzr.reklama@centrum.cz - **Tisk:** Czech Print Center a.s. - Registrace: MK ČR E, číslo indexu 11277 - **Distribuce:** RENVY Trade s.r.o., Grusova 413, Pardubice. **Reklama:** tel.: 567 578 027.

© Parola spol. s r.o. Jakékoliv užití a šíření částí nebo celku obsahu Žďárských novin bez písemného svolení vydavatele je zakázáno.

Stomatologové o víkendech

3. 10. MUDr. Andrea Stalmachová, Vír 201 (605 151 774)

4. 10. MUDr. Šejnohová Olga, Studentská 7, ZR 1 (566 690 125)

10. a 11. 10. Zubní péče MUDr. Konečný, Žďárská 73, Nové Město n/M (566 618 060)

17. 10. MUDr. Milena Koutková, Studentská 7, ZR 1 (566 623 908)

18. 10. BLADENT s.r.o., Štursova 111, Nové Město n/M (566 616 904)

24. 10. B Smile s.r.o., Osová Bitýška 303 (566 536 712)

25. 10. MUDr. Milada Trojáková, Zahradní 580, Bystřice n/P (566 688 231)

28. a 31. 10. MDDr. Zuzana Stárková, nám. Republiky 63, ZR 1 (731 533 340)

1. 11. MUDr. Beáta Bílková, Strojírenská 6, ZR 1 (566 642 545)

Ordinační doba: 9.00-12.00, aktuální LPS sledujte na www.nnm.cz.

Volejbal

Sportovní hala Bouchalky

So 3. 10. 9.00 a 11.00 Červená Řečice (krajský přebor - kadetky)

So 17. 10. 10.00 a 13.00 Drásov (1. liga - junioři)

So 17. 10. 10.00 a 13.00 Jihlava (kraj. přebor - muži)

Tělocvična ZŠ Palachova

So 10. 10. 9.00 a 11.00 Náměšť (kraj. přebor - kadetky)

Ne 11. 10. 9.00 Polná, Třebíč, N. Veselí (kraj. př. - st. žákyňe)

So 24. 10. 9.00 Třebíč, N. Veselí (kraj. přebor - ml. žákyňe)

Ne 25. 10. 9.00 Bedřichov, Polná (kraj. přebor - st. žákyňe)

VLCI

Basketbalový klub Žďár n. S. - domácí utkání

Klubová hala BK, Komenského 4 (výjimkou jsou utkání 2LM, která se hrají v SH TJ na Bouchalkách)

Sobota 10. 10.
16.00 Vlci Žďár - SaM Brno, liga starších žáků (U15)

Neděle 11. 10.
9.30 Vlci - BCM Orli Prostějov, liga starších žáků (U15)

Sobota 17. 10.
15.00 Vlci - Jiskra Kyjov, liga kadetů (U17)

17.00 Vlci - Basket Ostrava, 2. liga žen
18.00 Vlci - Tesla Pardubice, 2. liga mužů (SH TJ na Bouchalkách)

Neděle 18. 9.
9.00 Vlci - BK Příbor SBŠ, 2. liga žen
10.00 Vlci - Sokol BK Chrušim, 2. liga mužů (SH TJ na Bouchalkách)
11.30 Vlci - Slávia Kroměříž, liga kadetů (U17)

Sobota 24. 10.
9.30 Vlci - BK Žabiny Brno, OP minižákyň (U13)

11.15 Vlci - Sokol Podolí, OP minižáků (U13)

13.00 Vlci - BK Žabiny Brno, OP minižákyň (U13)

14.45 Vlci - Sokol Podolí, OP minižáků (U13)

16.45 Vlci - Tygři Brno, liga starších žáků (U15)

Neděle 25. 9.
Klubová hala BK, Komenského 4
10.00 Vlci Žďár „B“ - SP Uherský Brod, Jihomor. liga mužů (JML)

SENÁTNÍ VOLBY
2.-3.10. 2020

@ingjosefklement

Josef Klement

MÍSTOSTAROSTA MĚSTA ŽĎÁR NAD SÁZAVOU

VÁŠ ZODPOVĚDNÝ SENÁTOR

VAŠE SPOLEHLIVÁ VOLBA

S PODPOROU:

STAROSTOVÉ
A NEZÁVISLÍ

ZADAVATEL, ZPRACOVATEL: KDU-ČSL

**ROZHODNĚTE
2.-3. ŘÍJNA**

**SILNÝ HLAS
PRO ŽDÁR**

#SILNYHLAS

2020

**Michal
ŠMARDA**